

مکتب
روایات
مکتب

سیدنا رسول صلوات علیہ السلام وعلیٰ سلیمان

ابن سیوطی

تقديم به ساحت مقدس حضرت مولانا
صاحب الزمان ارواحنا له الفداء

سرشناسه: سیاح، احمد، ۱۲۹۹

عنوان و پدیدآور: صفات و خصال امام مهدی(عج) و شرح
مختصری از احوالات امام عصر(عج) / احمد سیاح
مشخصات نشر: تهران؛ موعود عصر(عج)، ۱۳۸۵
مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.
شابک: ۹۶۴-۶۹۶۸-۹۳-۷

یادداشت: فیبا

یادداشت: کتابنامه به صورت زیرنویس.

موضوع: محمد بن حسن(عج)، امام دوازدهم، ۲۰۵ ق. --
جنبه‌های قرآنی.

موضوع: محمد بن حسن(عج)، امام دوازدهم، ۲۰۵ ق. --
سرگذشتname.

موضوع: محمد بن حسن(عج)، امام دوازدهم، ۲۰۵ ق. --
احادیث.

موضوع: قرآن - برگزیده‌ها - ترجمه‌ها.

موضوع: اربعینات - قرن ۱۴.

رده‌بندی کنگره: ۷ص۸۵س/۵۱BP

رده‌بندی دیویسی: ۲۹۷/۹۵۹

شماره کتابخانه ملی: ۸۵-۲۹۵۴۸ م

صفات و خصال حضرت مهدی(ع)

نویسنده: احمد سیاح

ناشر: موعود عصر(عج)

نوبت چاپ: سوم

سال و محل نشر: تهران، ۱۳۸۹

شابک: ۹۶۴-۶۹۶۸-۹۳-۶

شمارگان: ۵۰۰۰

چاپخانه: پیام

قیمت: ۱۰۰۰ ریال

نشانی: تهران، ص.ب: ۱۴۱۵۵-۱۳۴۷

شماره تلفن: ۰۹۱۶۷-۸۱۶۷-۹۵۶۶

اللَّهُمَّ إِنَا نَشْكُو إِلَيْكَ فَقْدَ نَبِيِّنَا وَغَيْبَةَ وَلِيِّنَا
وَشِدَّةَ الزَّمَانِ عَلَيْنَا وَوُقُوعَ الْفِتْنَ وَتَظَاهُرَ
الْأَعْدَاءِ وَكَثْرَةَ عَدُوِّنَا وَقِلَّةَ عَدَدِنَا فَافْرُجْ
ذِلِّكَ يَا رَبَّ عَنَّا بِقَطْحٍ مِنْكَ تُعَجِّلُهُ وَنَصْرٍ
مِنْكَ تُعِزُّهُ وَإِمَامٍ عَدْلٍ تُظْهِرُهُ إِلَهُ الْحَقِّ أَمِينٌ

سخن ناشر

«صفات و خصال حضرت مهدی، علیه السلام» هشتمین اثر از کتب چهل حدیث از مجموعه معارف مهدوی است که از زبان آئمه دین، علیهم السلام، صفات و خصال نیکو و کامل حضرت مهدی، علیه السلام، را بیان می‌کند. بی‌شک این معرفی جز از منظر آئمه معصومین، علیهم السلام، قابل توصیف نیست. امید می‌رود این اثر مقبول طبع حضرتش واقع شود و عموم خوانندگان و به ویژه جوانان را در کشف پاره‌ای از حقایق و معارف ناب مهدوی یاری دهد. ان شاء الله

ناشر

فهرست

۱۱.....	مقدمه
۱۳.:	فرمودهٔ پروردگار عظیم در شب معراج به رسول خدا(ص)
۱۷.....	مناجات حضرت صاحب‌الامر(ع)
۱۹.....	زندگینامه حضرت صاحب‌الزمان(ع)
۳۱...	گزیده‌ای از آیات قرآن کریم دربارهٔ حضرت مهدی(ع) ..
۴۱.....	روایات

مقدمه

الْحَمْدُ لِوَالِيِّ الْحَمْدٌ وَالصَّلْوةُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدٌ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَامٌ عَلَى أُولَيَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ
سِيَّمَا وَلَيِّ اللَّهِ الْأَعْظَمِ الْحُجَّةُ ابْنِ الْحَسَنِ صَلَواتُ اللَّهِ
عَلَيْهِ.

و بعد، در عصر حاضر بسیاری از مسلمانان و معتقدان به مبدأ و معاد، در اعتقادات خود سست و سرگرم به تشریفات و لهویات و خوشگذرانی‌ها گشته و به دنبال متعای دنیا رفته، در حال غفلت به سر می‌برند، اسباب سفر هم مهینا نشده، ناگهان کوس الزحیل به گوش رسد، این مطلب حقیر را بر آن داشت تا وعده‌های حق سبحانه و تعالی و سفارشات رسول گرامی درباره ظهور حجت را یادآور شوم، امید است برای بعضی‌ها چون امثال خود تنبه‌ی به وجود آید و به فکر عوالم بعد از مرگ بوده و در صدد توشه جوئی باشیم.

لذا سی آیه از ۱۳۳ آیه شریفة قرآن مجید درباره صاحب‌الامر را به ضمیمه چهل حدیث در فضایل و مناقب و علامات ظهور و تکالیف شیعیان از کتاب «منتخب‌الاثر» و

۱۲ ■ صفات و خصال امام مهدی (عج)

«یوم الخلاص» اختیار و ترجمه نمودم با ذکر اصل مدارک آن، بعد امید و انتظار داریم باعث تقویت ایمان مؤمنان و مخلسان به ساحت مقدس آن بزرگوار گردد و حقیر فقیر الى الله را بیش از پیش مورد عنایات خاصه خود قرار دهنده، شاید توان خدمتی پیدا نماید و توشه‌ای باشد برای برزخ و قیامتش، ضمناً توصیه می‌شود که خصوصیات زندگانی و غیبت و دهها مطالب دیگر درباره آن حضرت که به طور انتصار در کتابی گرد آمده و به چاپ رسیده به نام «زندگی نامه معصومین علیهم السلام» تهییه نمایند و اولاد خود را با آن بزرگواران آشنا کنند که از اهم واجبات است. و ما توفیقی الا بالله العلی العظیم.

خادم اهل بیت احمد سیاح

فرموده پروردگار عظیم در شب معراج به رسول خدا (ص):

۱ - ابن عباس از رسول خدا^{علیه السلام} روایت کند که فرمود: چون در معراج مرا به نزد پروردگارم جل جلاله بردنند ندا آمد: ای محمد! گفتم: لبیک! ای پروردگار باعظامت، لبیک! و خدای تعالی به من وحی فرمود:

ای محمد! چرا از آدمیان وزیر و برادر و وصی پس از خودت را برنگزیدی؟ گفتم: الهی چه کسی را انتخاب کنم؟ تو برایم برگزین، خدای تعالی وحی کرد که ای محمد! من از میان آدمیان علی بن ابی طالب را برایت انتخاب کردم

ای محمد! علی وارث تو و وارث علم پس از تو و پرچمدار توست و پرچم حمد در روز قیامت به دست اوست و صاحب حوض توست و از مؤمنان اقت تو هر کس بر آن وارد شود به دست او سیراب خواهد شد.

ای محمد! من سوگند خورده‌ام سوگندی حق، که دشمن تو و

دشمنِ اهل بیت و ذریة طیبین و طاهرين تو از آن حوض
نشوشد، به راستی می‌گوییم:

ای محمد! همه امّت تو داخل در بہشت می‌شوند مگر کسانی
از خلقم که از آن إبا کنند.

ای محمد! تو را از میان خلقم برگزیدم و وصی پس از تو را
انتخاب کردم و او را برای تو مانند هارون برای موسی قرار
دادم جز آن که پس از تو پیامبری نیست و محبت او را بر امّت
تو مانند حق تو بر ایشان در حیات توسط و هر کس حق او را
انکار کند حق تو را انکار کرده است، و هر که از ولایت او سرباز
زند از ولایت تو سرباز زده است، و هر که از ولایت تو إبا کند از
داخل شدن به بہشت إبا کرده است.

ای محمد! من پیش از آن که بندگانم را بیافرینم در میانشان
حکم کردم و حکمم درباره آنها در گذشته است، تا هر که را
بخواهم بدان هلاک کنم و هر که را بخواهم بدان هدایت
نمایم. من پس از تو علّمت را بدو دادم و او را وزیر و جانشین
پس از تو بر اهل و امّت قرار دادم. به خاطر قصد خود که هر
که او را دوست بدارد به بہشت درآورم، و مُبغض و دشمن و
منکر ولایت او را پس از تو به بہشت داخل نمی‌سازم، پس
کسی که بُغض او را داشته باشد بغض تو را داراست و کسی که
بغض تو را داشته باشد بغض مرا داراست، و کسی که او را
دشمن بدارد تو را دشمن داشته است و کسی که با تو دشمنی

کند با من دشمنی کرده است و کسی که او را دوست بدارد تو را
دوست داشته است و کسی که تو را دوست داشته باشد مرا
دوست داشته است، و این فضیلت را برای او قرار دادم و بر تو
نیز عطا کردم که از چلب او یازده مهدی خارج سازم که همه
آنها از ذریة تو و از فرزندان بکر بتول خواهند بود، و آخرين
ایشان کسی است که عیسی بن مریم پشت سر او نماز
می خواند، و زمین را از عدل آکنده سازد هم چنان که از ظلم و
جور پر شده باشد، به واسطه او نجات می دهم و از هلاکت باز
می دارم و هدایت می کنم و از ضلالت جلوگیری می کنم و به
واسطه او کوران را بینا و بیماران را شفا خواهم داد، آنگاه که
علم بر داشته شود و جهل آشکار گردد. قاریان فراوان شوند و
علم به قرآن اندک شود و کشتار فراوان گردد و فقهاء هادی
اندک و فقهاء گمراهی و خائن و شعراء افزون شوند و امت
تو قبورشان را مسجد کنند، قرآن‌ها زیور و مساجد زینت شود و
جور و فساد افزون گردد و منکر آشکار شده و افتت بدان
فرمان دهند و از معروف باز دارند و مردان به مردان اکتفا کنند
و زنان به زنان در آمیزند و امیران کافر شوند و اولیائی آنها
فاجر و یارانشان ظالم و اندیشمندان آنان فاسق گردند و این
هنگام سه خسف واقع گردد، خسفی در مشرق و خسفی در
مغرب و خسفی در جزیره‌العرب و بصره به دست یکی از ذریة
تو ویران گردد و زنگیان از وی پیروی کنند و یکی از فرزندان

۱۶ ■ صفات و خصال امام مهدی (عج)

حسین بن علی قیام کند و دجال از مشرق و از سیستان خروج
کند و سفیانی ظاهر شود، گفتم: خدای من! پس از من این
فتنه‌ها کی واقع شود؟ خدای تعالیٰ به من وحی فرمود و مرا از
فتنه بني‌آمیه و فتنه فرزندان عمومیم و آنچه هست و تا روز
قیامت خواهد بود آگاه کرد و من نیز آنگاه که به زمین آمدم
آن‌ها را به پسر عمومیم وصیت کردم و ادای رسالت نمودم و
خدا را بر آن سپاس می‌گویم چنان که پیامبران و هر چه که
قبل از من بوده و هر مخلوقی که تا روز قیامت است او را
سپاس می‌گوید.

مناجات حضرت صاحب الامر عجل الله تعالى فوجه الشّریف

در کتاب نجم الثاقب نقل شده است که از سید بن طاووس
در سحرگاهی در سرداب مطهر شنیده شده: اللَّهُمَّ إِنَّ شِيعَتَنَا
خُلِقْتَ مِنْ شُعاعٍ أَنُوَارِنَا وَ بِقِيَةٍ طَبَيْتَنَا وَ قَدْ فَعَلُوا ذُنُوبًا كَثِيرَةً
إِنَّكَ أَلَاَ عَلَىٰ حُبَّنَا وَ وِلَائِنَا وَ إِنْ كَانَتْ ذُنُوبُهُمْ بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُمْ
فَاضْفَعْ عَنْهُمْ فَقَدْ رَضِيْنَا وَ مَا كَانَ مِنْهَا فِيمَا بَيْنَهُمْ فَاصْلِحْ
بَيْنَهُمْ وَ قَاسِبُهَا عَنْ خُمُسِنَا وَ أَدْخِلْهُمْ الْجَنَّةَ وَ رَحِمْهُمْ عَنِ
الثَّارِ وَ لَا تَجْمَعْ بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ أَعْدَائِنَا فِي سَخْطِكَ.

پروردگار!! همانا شیعیان ما را از شعاع نور ما و بقیه طینت
ما خلق کرده‌ای چنانچه آنان گناهان زیادی به پشتیبانی بر
محبت و ولایت ما به جا آورده‌اند اگر گناهان آن‌ها در ارتباط با

۱۸ ■ صفات و خصال امام مهدی (عج)

تو است از آنان بگذر که ما را راضی نموده‌ای و آنچه از گناهان
در ارتباط با خودشان است خودت بین آن‌ها را اصلاح کن و از
خمسی که حق ما است به آنان عطا فرما تا راضی شوند و
آن‌ها را از آتش جهنم نجات‌بخش و آنان را با دشمنان ما در
غضب خود جمع نفرما.

زندگینامه حضرت صاحب الزمان (عجل الله تعالى فرجه الشّریف)

نام: م - ح - م - د - (همنام جدش محمد مصطفی (ص)).
شهرت: مهدی، منتظر، صاحب الزمان، بقیة الله الاعظم،
قائم، امام عصر و...
کنیه: ابا صالح، ابوالقاسم (کنیه پیامبر(ص)).
پدر: امام حسن عسکری(ع).
مادر: نرجس خاتون (ملیکه دختر پادشاه روم).
تولد: روز ۱۵ شعبان سال ۲۵۵ هجری قمری در شهر سامراء

دوران زندگی:

۱) دوران کودکی که پنج سال مخفیانه تحت سرپرستی پدر
به سربرد و پس از آن در سال ۲۶۰ با شهادت

۲۰ ■ صفات و خصائص امام مهدی (ع)

امام عسکری (ع) به امامت رسید.

۱) دوران غیبت صغیری: از سال ۲۶۰ تا ۳۲۹ که حدوداً ۷۰ سال به طول انجامید.

۲) دوران غیبت کبری: از سال ۳۲۹ شروع شده و تا هنگام ظهور آن حضرت ادامه خواهد یافت.

۳) دوران پر افتخار ظهور که حکومت عدل و داد را در سراسر جهان بر پا خواهد نمود.

میلاد مبارک آن حضرت

در روز ۱۵ شعبان سال ۲۵۵ هجری شهر سامرا از طلوع خورشید وجود اماممنتظر پر از نور و سرور شد، این اختر تابناک که از سلاله انبیا و چکیده اوصیا و منتقم حقیقی همه خون‌های پاکی بود که در راه خدا بر زمین ریخته شده بود، از دامان مادری با تقویت نام نرجس تاییدن گرفت.

از آن‌جا که خلفا و کارگزاران حکومت بر طبق احادیث معتبر منتظر تولد دوازدهمین امام و فرزند پاک امام حسن عسکری (ع) بودند و می‌دانستند که به دست او جور و ستم از ریشه نابود خواهد شد، لذا خانه امام عسکری (ع) را به شدت تحت کنترل قرار می‌دادند، تا اگر فرزندی در آن خانه متولد گشت او را به سرعت نابود کنند، غافل از این‌که:

يُرِيدُونَ لِيُطْفُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتَّمٌ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ

الكافرون.^۱

«می خواهند نور خدا را با دهانها یشان خاموش کنند،
در حالی که خداوند نور خود را کامل می کند، اگر چه کافران
نپسندند.»

به اذن الهی همان طور که به علت فشار و اختناق
فرعونیان، آثار حمل مادر موسی مخفی بود، مادر
امام زمان (عج) نیز هبیج آثاری از حمل در خود نداشت، شب
نیمه شعبان امام عسکری (ع) از عمه بزرگوار خود حکیمه
خاتون خواهش کرد که برای کمک در به دنیا آمدن نوزاد آن
شب را در منزل امام بماند، حکیمه خاتون بسیار متعجب شد،
چون هبیج نشانه‌ای از بارداری در وجود نرجس نبود، لیکن به
فرمان امام به نزد نرجس رفت، پیش از طلوع آفتاب نشانه‌های
وضع حمل پدید آمد و حکیمه خاتون مشاهده کرد حجابی از
نور میان او و نرجس فاصله شد، حکیمه خاتون وحشت کرد و
به نزد امام رفت و جریان را به عرض رسانید، امام لبخندی زد
و فرمود: چند لحظه بعد به اتاق برگرد خواهی دید که نوزاد
متولد شده است، وقتی حکیمه خاتون به اتاق بازگشت، طبق
فرموده امام مشاهده کرد نوزادی چون قرص ماه به سجده
افتاده و انگشت سبابه را به سوی آسمان بلند کرده و پروردگار
را تقدیس و تحمید می گوید.

در این هنگام امام عسکری (ع) ندا داد: عمه جان، پسرم را به نزد من بیاور، حکیمه خاتون نوزاد را به نزد امام برد، امام کودک را در آغوش فشد و بر اندام او دست کشید و زبان مبارک را در دهان نوزاد نهاد و سپس در گوش وی اذان و اقامه گفت.

پس از ولادت این نوزاد فرخنده امام عسکری (ع) ده هزار رطل نان و ده هزار رطل گوشت برای او صدقه داد و سیصد گوسفند عقیقه نمود و گوشت آن را برای شیعیان و خواص از بنی هاشم فرستاد و به ایشان مژده ولادت امام دوازدهم را ابلاغ فرمود و به آن‌ها فرمان داد که این خبر را میان خود مخفی نگاه دارند.

نرجس خاتون مادر امام علیه السلام:

نرجس خاتون دختر پادشاه روم و از نسل شمعون الصفا یکی از حواریون عیسی (ع) بود، وقتی به سن رشد رسید، پدرش می‌خواست او را به عقد پسر عمومیش در آورد، مجلس جشن آراسته شد، اما به محض این‌که خواستند مراسم عقد را اجرا کنند، همه چیز به لرزه درآمد و داماد از تخت به زیر افتاد، این ماجرا سه بار تکرار شد، بزرگان و روحانیون مسیحی این امر را شوم دانستند و مجلس را ترک گفتند، آن شب نرجس افسرده و اندوه‌گین به خواب رفت، در خواب دید پیامبر اسلام (ص)

به نزد عیسی بن مریم(ع) آمده است و می‌فرماید: من این فرزند زاده شما را برای فرزندم خواستگاری می‌کنم، حضرت عیسی(ع) با خوشحالی این پیشنهاد را پذیرفت، ابتدا از نرجس خواستند شهادتین را بر زبان جاری کند و چون او چنین کرد، پیامبر(ص) که همراه فاطمه زهرا(س) در مجلس بودند، در کنار عیسی(ع) و مریم عذرها(س) مراسم عقد نرجس را برای حسن بن علی العسكری(ع) که جوانی نورانی و خوش سیما بود به جای آوردند، از آن پس گاه‌گاهی حسن بن علی(ع) در خواب به دیدار وی می‌آمد، سرانجام در خواب به نرجس ابلاغ شد که در جنگی که بین مسلمانان و سپاه روم روی می‌دهد او اسیر خواهد شد و او باید منتظر باشد تا فرستاده امام هادی(ع) برای خرید به او مراجعه کند. این ماجرا واقع شد و نرجس که در خواب به دست فاطمه زهرا(س) مسلمان شده و به عقد ازدواج امام عسکری(ع) در آمده بود، در عالم ظاهر نیز به منزل امام هادی(ع) راه یافت و تحت نظر حکیمه خاتون احکام اسلام را فراگرفت و به عنوان همسر رسمی امام عسکری(ع) در میان خواص شناخته شد.

آری امر خدا چنین محقق شده بود که مهدی موعود از دامان چنین مادری متولد شود و نژاد آن حضرت از سوی مادر به عیسی بن مریم(ع) برسد، همان‌طور که از سوی پدر به پیامبر اسلام(ص) می‌رسید.

ولادت امام زمان (عج) بدین صورت مخفیانه انجام پذیرفت و به جهت شرایط خاص آن دوران در پرده کتمان پوشیده ماند و امام عسکری (ع) تولد او را جز با اصحاب خاص خود با دیگران در میان ننهاد، اندکی قبل از شهادت، امام عسکری (ع) چهل تن از یاران و خواض خویش را در منزل خویش گرد آورد و فرمود: هیچ کس بیرون نرود، ناگهان پرده‌ای را کنار زد و چهره تابناک کودک ۵ ساله خود را که شبیه‌ترین مردم به آن حضرت بود برایشان آشکار نمود و فرمود:

این پسر فرزند من و پس از من پیشوای شماست،
بدانید تا پس از من به تفرقه دچار نشود و در دین خویش به هلاکت نیافتد، بدانید که از این پس او را نخواهید دید تا وقتی که عمرش کامل گردد، از این پس هر چه عثمان بن سعید می‌گوید: اطاعت کنید او نایب امام شماست و کار شما به دست اوست

آغاز دوران امامت ایشان:

پس از شهادت جانگداز امام حسن عسکری (ع)، خلیفه وقت معتصم عباسی عده‌ای را به منزل آن حضرت فرستاد تا خانه و اطاق‌ها را بازرسی کنند و نشانی از فرزند او بجوینند، اما هر چه جست‌وجو کردند کمتر یافتند، سرانجام میراث امام حسن عسکری (ع) را میان مادر و برادرش جعفر تقسیم کردند.

جعفر پس از برادر بزرگوار خود اذعا کرد که امامت حق

اوست و با این ادعای باطل مردم را به سوی خود فراخواند، اما در جریان نمازگزاردن بر جنازه حضرت عسکری (ع) امام زمان (ع) در یک چشم بر هم زدن در برابر مردم ظاهر شده و ادعای او را باطل نمود، به علاوه خود جعفر و همه مردم به خوبی می‌دانستند که او شایستگی‌های لازم برای امامت را ندارد، لذا دیری نپایید که جعفر دست از این ادعای دروغ خود برداشت و به راه صواب بازگشت و امامت حضرت مهدی (عج) را پذیرفت، لذا از لقب (کذاب) به (تواپ) معروف شد.

لیکن حکومت وقت هنوز هم در جست‌وجوی یافتن نشانی از فرزند امام بود، شیخ طوسی از فردی به نام رشیق که از مأموران معتقد عباسی است، ماجرای زیر را نقل می‌کند: روزی معتقد خلیفه عباسی ما را خواست و گفت شنیده‌ام در خانه حسن عسکری فرزندی است، به خانه او بروید و اگر پسری را دیدید، او را بکشید و سرش را برای من بیاورید.

ما به سرعت به منزل امام شتافتیم، خانه زیبایی دیدیم که در گوشه آن، اطاقی نظر ما را جلب کرد، پرده را بالا زدیم، اطاق بسیار بزرگی دیدیم که پراز آب بود و در میان آب فرشی قرار داشت که جوانی روی آن به نماز ایستاده بود، با دیدن او یکی از مأموران خواست او را دستگیر کند، به محض ورود به اطاق، در آب فرو رفت، به زحمت او را بیرون آوردیم و او بیهوش شد.

مأمور دوم وارد شد او هم در آب فرو رفت و به زحمت او را نیز از آب بیرون آوردیم و او نیز بیهوش شد، ساعتی بعد هر دو در حالی که از ترس می‌لرزیدند به هوش آمدند، همگی سوار مرکب‌های خود شده به سوی جایگاه خلیفه رفتیم و ماجرا را برایش توضیح دادیم، او هم مانند ما از ترس لرزید و گفت: هیچ کس از این جریان با خبر نشود، اگر این ماجرا را برای کسی بگویید، شما را خواهم کشت، ما هم تا وقتی خلیفه زنده بود جرأت نکردیم این ماجرا را بازگو کنیم.

به دلیل همین تعقیب و جست‌وجوها بود که امام مهدی (عج) مجبور شد در پرده غیبت به سر برد و دوران غیبت صغرا آغاز شد.

غیبت صغرا

غیبت صغرا یا دوران غیبت کوتاه امام مهدی (عج) از سال ۲۶۰ هجری تا سال ۳۲۹ هجری به طول انجامید، در این دوران عده‌ای به نام وکیل یا نایب خاص، پل ارتباط میان امام و شیعیان بودند، اینان همگی از خواض یاران و شیعیان امام (ع) و عبارتند از:

۱) عثمان بن سعید: او وکیل امام حسن عسکری (ع) بود که پس از درگذشت آن امام بزرگوار نایب امام زمان (عج) گردید و شش سال عهده‌دار این منصب بود.

۲) محمد بن عثمان: پس از وفات عثمان در سال ۲۶۶ هجری، فرزند او محمد بن عثمان نایب امام زمان (عج) گشت و مدت نیابت او ۳۸ سال به طول انجامید.

۳) حسین بن روح، پس از وفات محمد بن عثمان، حسین بن روح به نیابت رسید او که از سال ۳۰۴ هجری به این سمت منصوب گشت، تا مدت ۲۲ سال از جانب امام به عنوان مرجع شیعیان عمل نمود.

۴) علی بن سمری: پس از آنکه حسین بن روح دار فانی را وداع گفت، امام مهدی (عج) علی بن سمری را به عنوان جانشین او منصوب کرد، او سه سال در این منصب باقی ماند و چون وفاتش نزدیک شد از آن حضرت درباره جانشین خود پرسش کرد، اما امام او را آگاه کرد که پس از وفات او دوران غیبت صغرا پایان یافته و کسی جانشین او نخواهد بود.

غیبت کبرا:

در طول هفتاد سال غیبت صغرا این چهار دانشمند اسلام شناس به نیابت از امام به امور اقت رسیدگی می کردند و در موارد لازم مستقیماً از امام دستور می گرفتند و نقش رهبری اقت را به عهده داشتند، چه بسا این مدت برای آمادگی اقت جهت گزینش رهبران خود در دوران غیبت کبرا کافی بوده است، یعنی آنان در این زمان آماده شدند تا از میان فقهاء

۲۸ ■ صفات و خصال امام مهدی (عج)

کسانی را که از نظر خصوصیات به نواب اربعه نزدیک‌تر باشند برای رهبری خود انتخاب کنند و حکمت این امر در این است که ارتباط الهی از وحی به وصایت و از آن به نیابت خاصه و پس از آن به نیابت عامه درجه‌بندی می‌گردد.

در عصر غیبت کبرا مسلمانان باید به فقیهان عادلی که طبق مقیاس‌های عمومی به شایستگی آن‌ها معرفت یافته‌اند، مراجعه کنند، وظيفة مسلمانان، انتظار و دعا برای فرج امام زمان (عج) است، در این دوران اگر چه ارتباط امام عصر ارواحنا له الفداء با اولیا خدا به اشکال گوناگون ادامه دارد، لیکن هیچ کس نمی‌تواند ادعای کند که با امام ارتباط مستقیم دارد و چنان‌که کسی زبان به چنین ادعایی بگشاید مسلمانان وظیفه دارند که او را تکذیب نمایند.

امام عصر(عج) در این زمان در میان ما حضور دارند و کلیه اعمال ما تحت ناظارت مستقیم آن حضرت قرار دارد و آن حضرت لحظه‌ای از احوال شیعیان خود غافل نیست و در عبادات خود برای بهبود وضع آن‌ها به درگاه الهی تضرع می‌نماید، در میان مردم به طور ناشناس زندگی کرده و در اجتماعات آن‌ها حضور می‌یابد، اما به جز عده‌محدودی از اولیای الهی هیچ کس آن حضرت را نمی‌شناسد و توفیق زیارت جمال بی مثالش را نمی‌یابد.

فرهنگ انتظار:

باید دانست مفهوم انتظار که پیامبر اکرم (ص) آن را برترین عبادت امت خود دانسته است، صبر و برداشتن و دست روی دست نهادن و بی تفاوتی و سکون نیست، بلکه انتظار، عین امید، تلاش و حرکت است، انسان منتظر انسانی زیرک، آگاه و معتقد است که باید زمینه ساز ظهور امام منتظر باشد.

انتظار به انسان‌ها انگیزه، امید و اندیشه نوآوری و نوسازی می‌دهد، انتظار یک اصل جدانشدنی مذهب شیعه است که نوید آینده‌ای درخشنan و پیاده‌شدن یک مدینه فاضلۀ آرمانی را به آن‌ها می‌دهد که باید در پناه آن شیعیان محیط را برای تأسیس حکومت واحد جهانی آماده سازند و خود، انسان‌های صالحی باشند که در انتظار یک مصلح به سر می‌برند، انتظار یک آرزوی شورآفرین و یک آرمان بسی نظیر است که روح بدینی، بدگمانی و منفی‌بافی را از کالبد شیعیان راستین زدوده و به روان آنان رنگی از خوش‌بینی و امید می‌زند.

گزیده‌ای از آیات قرآن کریم درباره حضرت مهدی (ع)

در قرآن مجید ۱۳۳ آیه تفسیر و تأویل به ظهور قائم علیه السلام دارد، بعض آن آیات را تیمناً متذکر شده‌ایم و ضمن آن روایات هم توضیح داده شده‌اند.

۱- إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مِنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْغَاصِبُهُ
لِلْمُتَّقِينَ^۱

موسی به قوم خود وعده می‌دهد که صبر کنید و از خدا کمک بخواهید آخرالامر زمین را بندگان صالح او وارث خواهند شد.

۲- قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ.^۲

شیطان می‌گوید مرا تا روز قیامت مهلت ده، خدای تعالی می‌فرماید تا روز حجت به تو مهلت دادیم

۳- وَ مَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا.^۳

۱. (سوره اعراف، آیه ۱۲۸) (حجر ۳۸)

۲. (اسری آیه ۳۳)

حضرت امام حسین (ع)، مظلوم شهید گردید ولی صاحب خون او که، اولادش صاحب الامر (ع) است سلطه خواهد یافت.

۴. قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا.^۱

پس از آن که دنیا را ظلم گرفت و حکومت‌های باطل مستولی هستند، خدای تعالیٰ به پیامبرش می‌فرماید:

بگو حق آمد و باطل را سرنگون نمود.

۵. وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَسِّرُ ثُلَّهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُون.^۲

همانا در زبور نوشته‌یم که بعد از قرآن زمین را از بندگان صالح پرکنیم.

۶. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الذِّينَ مِنْ قَبْلِهِم.^۳

وعده خداوند است برای اهل ایمان همان طور که قبلًا خلیفه در زمین داشته (پیامبران)، همانا خلیفه خود را ظاهر سازد.

۷. وَنُرِيدُ أَنْ تَمُّنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَ نَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ.^۴

اراده کردیم که منت نهیم بر مستضعفان روی زمین و آنان را پیشوایان و وارثان قرار می‌دهیم.

۸. قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا أَيْمَانُهُمْ وَلَا هُمْ

۱. (سوره اسری، آیه ۸۱)

۲. (سوره انبیاء، آیه ۱۰۵)

۳. (سوره نور، آیه ۵۵)

۴. (سوره قصص، آیه ۵)

ینظرُونَ.١

آنان که کافرند در روز ظهور حجت نفعی نمی‌برند به سبب ایمان آوردنشان زیرا انتظاری برای ظهور نکشیدند.

٩- وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا.٢

روشن می‌گردد زمین به نور پروردگار

١٠- سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَافِي الْآفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ
أَنَّهُ الْحَقُّ.٣

به زودی می‌بینند کافران آیات ما را در آفاق و نفوس خودشان تا آشکار شود که آن آیات حق است.

١١- وَأَسْتَمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادِ مِنْ مَكَانٍ قَرِيبٍ.٤

گوش فرا دار، روزی که منادی از نزدیک نداشتند.

١٢- أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحِيِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا.٥

بدانید که خدای تعالی زنده کند زمین را بعد از مردنش.

١٣- قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَأْوِيُّكُمْ غَورًا فَمَنْ يَأْتِيْكُمْ بِسَاءٍ
مَّعِينٍ؟٦

بگو با تأمل بنگرید که اگر آب که مایه زندگی شماست صبحگاهی فرو رود کیست که آب گوارا را پدید آورد (وجود امام از آب بهتر و مهم‌تر است).

٢. (سوره زمر، آیه ٦٩)

١. (سوره سجده، آیه ٢٩)

٤. (سوره ق، آیه ٤١)

٣. (سوره فصلت، آیه ٥٣)

٦. (سوره ملک، آیه ٣٠)

٥. (حدید - ١٧)

۱۴- وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ.^۱

قسم به عصر عدل (زمان حجت) که انسان‌ها در خسران‌اند
مگر اهل ایمان که عمل صالح دارند.

۱۵- ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رِبَّ فِيهِ هُدَىٰ لِلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ
بِالْغَيْبِ.^۲

این کتاب که هیچ شکی در آن نیست مایه هدایت متّقین است، همان کسانی که به غیب ایمان دارند. (بعضی تفسیر به
غیبت امام عصر(ع) نمودند)

۱۶- بِقِيَةٌ اللَّهُ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ.^۳

باقي مانده خدا برای شما بهتر است اگر مؤمن باشید.

۱۷- فَقُلْ إِنَّمَا الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنَّمَا مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِينَ.^۴

بگو غیب از آن خدادست، پس انتظار بکشید من هم همراه شما
انتظار می‌کشم.

۱۸- وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا.^۵
هر چه در آسمان‌ها و زمین است از روی رغبت یا اکراه تسليم
او می‌شوند.

۱۹- الَّذِينَ إِنْ مَكَنَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ.

کسانی که اگر به آنان در زمین مکنت دهیم نماز را برابر داشته

۱. (سوره والعصر) ۲. (سوره بقره، آیه ۲)

۳. (سوره هود، آیه ۸۶) ۴. (سوره یونس، آیه ۲۰)

۵. (سوره آل عمران، آیه ۸۳) ۶. (سوره حج، آیه ۴۱)

و زکات می دهند.

۲۰- وَلَنَبْلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ^۱
الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشَّرِ الصَّابِرِينَ.

هر آینه شما را با اندکی ترس و گرسنگی و کمبود اموال و
نفوس و میوه‌ها می آزماییم و صابران را بشارت بدیم.

۲۱- لَا خَيْرٌ فِي كَثِيرٍ مِّنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ رَبَّهُ بِصَدَقَةٍ أَوْ
مَعْرُوفٍ.^۲

هیچ خیری در بیشتر نجواهایشان نیست، جز آن که امر به
صدقه یا نیکی کنند.

۲۲- إِنَّ نَشَاءَ نُنَزِّلُ عَلَيْهِمْ مِّنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ أَعْنَاقُهُمْ لَهَا
خَاضِعِينَ.^۳

اگر بخواهیم از آسمان نشانه‌ای می‌فرستیم تا گردنهایشان در
برابر آن خاضع شود.

۲۳- وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ إِلَّا يُؤْمِنُ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا.^۴

هیچ یک از اهل کتاب نیست جز آن که قبل از مرگ به او ایمان
می‌آورد و روز قیامت او بر آنان گواه خواهد بود.

حدیث از امام باقر (ع) نقل شده است که عیسیٰ قبل از قیامت
می‌آید و پشت سر حضرت مهدی (عج) نماز می‌گزارد.

۱. سوره بقره، آیه ۱۵۵

۲. سوره نساء، آیه ۱۱۴

۳. سوره شعراء، آیه ۴

۴. سوره نساء، آیه ۱۵۹

۲۴- وَ مِنَ الَّذِينَ قَاتُلُوا إِنَّا نَضَارُ أَخْذَنَا مِيشَاقَهُمْ فَنَسُوا حَظًّا
مِمَّا ذُكِرَ وَابِهٖ.^۱

برخی از آنان که گفتند ما به کیش عیسی هستیم از آن‌ها عهد گرفتیم که پیرو (کتاب) و رسول خدا باشند، آنان نیز از آنچه (درانجیل) پند داده شدند نصیب بزرگی را از دست دادند.

حدیث از امام صادق (ع) فرمود مراد از «فَنَسُوا حَظًّا» طایفه‌ای از اکراد هستند که با قائم ظاهر شوند.

۲۵- وَ إِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِنَ الْأَرْضِ
تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ، وَ يَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ
كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا مِمَّنْ يُكَذِّبُ فَهُمْ بِآيَاتِنَا يُوَزَّعُونَ.^۲

هنگامی که حکم الهی بر آنان واقع شود جنبندهای از زمین خارج می‌سازیم که با آنان سخن می‌گوید، روزی که از هر اقتی گروهی را که آیات ما تکذیب را نمودند جمع کرده و آنان را تقسیم می‌کنیم.

قال رسول الله: إِنَّهُ تَخْرُجُ دَابَّةً الْأَرْضِ وَ مَعَهَا عَصَا مُوسَى وَ
خَاتَمُ سَلِيمَانَ تَجْلُو وَجْهَ الْمُؤْمِنِ بِعَصَا مُوسَى وَ تُسَمُّ وَجْهَ
الْكَافِرِ بِخَاتَمِ سَلِيمَانَ.

۲۶- حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ، فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ أَضَعَفُ نَاصِرًا
وَ أَقْلَلَ عَدَدًا^۳

۲. (سوره نمل، آيات ۸۲-۸۳)

۱. (سوره مائدہ، آیه ۱۴)

۳. (سوره جن، آیه ۲۴)

تا زمانی که آنچه وعده داده شده‌اند ببینند، به زودی خواهند دانست چه کسی از نظر تعداد و یاور ضعیف و کمتر است.

حدیث: قال السُّجَادُ (ع) يعنى القائم و انصاره بالنسبة لآخذاته.
حضرت امام سجاد(ع) فرمود: منظور و مراد از آیه، حضرت حجت(ع) و یارانش در مقایسه با دشمنان اوست.

۲۷- وَ لَئِنْ أَخَرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ أُمَّةٍ مَعَدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحِسُّهُ الْأَيَّوْمَ يَأْتِيهِمْ...^۱

و اگر عذاب آنان را تا زمان شمارش شده [مشخص شده] تأخیر اندازیم، می‌گویند چه چیزی آن را تأخیر انداخته، همانا روزی که عذاب به آنان رسد هرگز از آنان منصرف نخواهد شد.

حدیث قال الصادق ع: إِنَّ الْأُمَّةَ الْمَعْدُودَةَ هُمْ أَصْحَابُ الْمَهْدِيِّ هُمْ وَاللهُ الْأُمَّةُ الْمَعْدُودَةُ، (بدرستی امت محدود اصحاب مهدی (عج) هستند).

۲۸- أَمَّنْ يُجِيبُ الْمُضطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَ يَكْشِفُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُكُمْ خُلَفَاءَ الْأَرْضِ^۲

کیست آن که دعوت مضطر و بیچاره را در زمانی که او را بخواند اجابت می‌کند و گرفتاری او را بر طرف کرده و شما را جانشین در زمین قرار می‌دهد.

حدیث قال الباقر ع: نَزَّلَتْ فِي الْقَائِمِ وَ اللَّهُ هُوَ الْمُضطَرُّ الَّذِي يُجِيبُهُ اللَّهُ وَ يَكْشِفُ عَنْهُ السُّوءَ وَ يَجْعَلُهُ خَلِيفَةً فِي

الارض.

امام باقر علیه السلام فرمودند: این آیه درباره قائم آل محمد(ص) است به خدا قسم او مضطز است که خدا او را اجابت کرده و سوء را از او برطرف نموده و وی را جانشین در زمین قرار می دهد.

۲۹- وَقُلِّ اعْمَلُوا، فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ.^۱
بگو عمل کنید به زودی خدا و رسول و مؤمنان اعمال شما را
می بینند.

آی الائمهٔ واحد بعده واحد یرون اعمال الاولیاء و الاعداء.
یعنی ائمه یکی بعد از دیگری اعمال دوستان و دشمنان خود
را مشاهده می کنند.

۳۰- مِلَةُ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ، هُوَ سَمَّا كُمُّ الْمُسْلِمِينَ^۲ مانند آئین
پدر شما ابراهیم خلیل است که خدا از این پیش شما افت را در
کتاب او و در این قرآن، مسلمان نامیده است.

إِلَيْ قَوْلِهِ فِي قِصَّةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ: رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ
لَكَ، وَمِنْ ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُسْلِمَةً لَكَ إِلَيْ قَوْلِهِ فِي قِصَّةِ
فِرْعَوْنَ حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرْقُ قَالَ أَمَنْتُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا الَّذِي
أَمَنْتُ بِهِ بَنُو إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَيْ قِصَّةِ سُلَيْمانَ وَ
بِلْقَيْسَ، وَأَتُؤْنِي مُسْلِمِينَ وَقَوْلُهَا وَأَسْلَمَتُ مَعَ سُلَيْمانَ لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ، وَقَوْلِ عِيسَى علیه السلام من انصاری إلى الله قال
الخوارجون نحن انصار الله امثنا بالله و اشهد باثنا مسلمون.

صفات و خصال امام مهدی (عج) ۳۹

نتیجه آن که، دین حق نزد حق تعالی اسلام است که تمام انبیا
بر آن روش بودند حتی فرعون هم وقت رسیدن عذاب و غرق
در دریاگفت من از مسلمانان تو هستم و از بین مسلمانان فرقه
ناجیه آنانی هستند که به وجود چهارده معصوم(ع) اعتراف
نموده و آنان را خلفاء حق می دانند و انتظار فرج قائم را دارند.

روايات

حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَخْمَدَ بْنُ إِدْرِيسَ - وَهُوَ مُؤْمِنٌ -
قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ الْزَّيَّاتِ، عَنِ
الْحَسَنِ بْنِ مُوسَى الْخَشَابِ، عَنْ ابْنِ سَمَاعَةَ^۱، عَنْ عَلَىٰ ابْنِ
الْحَسَنِ بْنِ رِبَاطٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ الْمُفَضْلِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ
الصَّادِقُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ
أَرْبَعَةَ عَشَرَ نُورًا قَبْلَ خَلْقِ الْخَلْقِ بِأَرْبَعَةِ عَشَرَ الْفَ عَامٍ فَهِيَ
أَرْواحُنَا. فَقَيْلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ وَمَنِ الْأَرْبَعَةُ عَشَرُ؟
فَقَالَ: مُحَمَّدٌ وَعَلَىٰ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَالْأَئْمَةُ
مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ، آخِرُهُمُ الْقَائِمُ الَّذِي يَقُومُ بَعْدَ غَيْبَتِهِ فَيُقْتَلُ
الدَّجَالُ، وَيُطَهَّرُ الْأَرْضُ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَظُلْمٍ».

حديث اول - در کتاب کمال‌الذین به نقل از مفضل بن عمر
آمده است که، امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود: خدای تعالی چهارده هزار
سال پیش از آن که خلقش را بیافریند، چهارده نور آفرید که ارواح
ما بود، گفته شد: یا ابن رسول الله! آن چهارده تن چه کسانی

۱. فی بعض النسخ «علی بن سماعة».

هستند؟ فرمود: محمد و علی و فاطمه و حسن و حسین و ائمه از فرزندان حسین و آخرين آنها قائمی است که پس از غیبتش قیام کند و دجال را بکشد و زمین را از هرجور و ظلمی پاک سازد.

حدیث ۲ - عَنِ كِفَايَةِ الْأَثَرِ - عَنْ أَبِي أَمَامَةَ قَالَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ(ص) لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَقُومَ قَائِمُ الْحَقِّ مِنْهَا، وَ ذَلِكَ جِئْنُ يَادِنْ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَمَنْ تَبَعَهُ نَجَّى، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هَلَكَ، فَاللَّهُ بِاللَّهِ عِبَادُ اللَّهِ اِيَّتُهُ عَلَى الشَّلْجِ!! فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ مَتَى يَقُومُ قَائِمُكُمْ؟ قَالَ: إِذَا صَارَتِ الدُّنْيَا هَرَجًا وَمَرَجًا وَهُوَ التَّاسِعُ مِنْ صُلْبِ الْحُسَينِ(ع)

حدیث دوم - در کتاب کفاية الفرآمدہ است که، رسول خدا(ص) فرمود: قیامت بر پا نشود تا این که قائم ما بر حق قیام نماید، و این هنگامی است که خدای تعالی اذن فرماید، لذا کسانی که از او پیروی کنند نجات یابند و آنان که سرپیچی نمایند هلاک گردند، سپس فرمود: به خدا قسم بندگان خدا نزد او می آیند بر روی برف و یخ، همانا او خلیفة خدای تعالاست، گفتیم: ای رسول خدا(ص) چه وقت قائم شما قیام نماید؟ فرمود: زمانی که دنیا دچار هرج و مرج و به هم ریخته شود، او نهمین از ذریته حسین(ع) است.

ایضاً حدیث عن کتاب یوم الخلاص قالَ مُحَمَّدُ الباقیر(ع)، يَخْرُجَ بَعْدَ غَيْبَةٍ وَ حَيْرَةٍ، لَا يَثْبُتُ فِيهَا عَلَى دِينِهِ إِلَّا

الْمُخْلِصُونَ الْمُبَاشِرُونَ لِرُوحِ الْيَقِينِ الَّذِينَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُمْ،
يُوْلَأْتُنَا، وَكَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانُ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ.

ترجمه حدیث - حضرت امام باقر(ع) فرمود: ولی عصر(ع) بعد از
غیبت و حیرت ظهور می کند. در آن وقت در آن حیرت بر
دینشان ثابت نیستند مگر آنان که خالصند و به یقین رسیده
باشند به روح، آن چنان که خداوند از آن ها عهد و پیمان گرفته به
ولایت ما و بر دل هاشان ایمان را نوشته و مؤید به روح الامر و
رحمت الهی هستند.

حدیث ۳ - عن كِفَائِيَةُ الْأَثَرِ عَنْ عَمَّارِ بْنِ يَاسِرٍ قَالَ: كُنْتُ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ فِي بَعْضِ غَزَوَتِهِ وَ قَتَلَ عَلَيْيَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَصْحَابُ الْأَلْوَاهِ وَ فَرَقَ جَمِيعَهُمْ وَ قَتَلَ عَمَّرُو بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْجَمْحِيُّ، وَ قَتَلَ شَبَيْهُ بْنَ نَافِعَ، أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ فَقُلْتُ لَهُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ عَلَيَّاً قدْ جَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ فَقَالَ (ص) لِإِنَّهُ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ، ذَارِثُ عِلْمِي، وَ قاضِي دِينِي وَ مُنْجِزُ وَعْدِي وَ الْخَلِيفَةُ بَعْدِي، وَ لَوْلَاهُ لَمْ يُعْرِفِ الْمُؤْمِنُونَ الْمَحْضُ بَعْدِي، حَرَبُهُ حَرَبِي وَ حَرَبِي حَرَبُ اللَّهِ، وَ سِلْمُهُ سِلْمِي وَ سِلْمُ اللَّهِ، أَلَا إِنَّهُ أَبُو سِبْطِي وَ الْأَئِمَّةُ بَعْدِي مِنْ صُلْبِي يُخْرِجُ اللَّهُ تَعَالَى الْأَئِمَّةِ الرَّاشِدِينَ، وَ مِنْهُمْ مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ، فَقُلْتُ يَا بَنِي أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ مَا هَذَا الْمَهْدِيُّ؟ قَالَ (ص): يَا عَمَّارُ إِعْلَمُ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَهْدَ إِلَيْيَ يُخْرِجُ مِنْ صُلْبِ

الْحُسَيْن أَئِمَّةً تِسْعَةً وَ التِّاسِعُ مِنْ وُلْدِهِ يَغِيبُ عَنْهُمْ وَذَلِكَ
قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَا ذُكِّرَ عَوْرَةً فَمَنْ
يَأْتِيَكُمْ بِمَا إِعْنَىٰ ۝ يَكُونُ لَهُ غَيْبَةٌ طَوِيلَةٌ، يَرْجِعُ عَنْهَا قَوْمٌ وَ
يَثْبِتُ عَلَيْهَا آخَرُونَ، فَإِذَا كَانَ فِي آخِرِ زَمَانٍ يَخْرُجُ فَيَمْلأُ
الْدُّنْيَا قِسْطًا وَ عَدْلًا، وَ يُقَاتِلُ عَلَى التَّأْوِيلِ كَمَا قَاتَلَتُ عَلَى
الْتَّنْزِيلِ وَهُوَ سَمِّيَ وَ أَشَبَهُ النَّاسِ بِـ).

حدیث سوم - در کتاب کفاية الاثر به نقل از عمار یاسر آمده است که، من با رسول خدا در یکی جنگ‌ها بودم که علی (ع) صاحبان علم‌های مشرکان را کشت (چون الویه جمع لوا به معنای علم است) و آنان را متفرق نمود و عمر بن عبد الله جمھی را هم از پای درآورد و همین طور شبهیه بن نافع را، آدم خدمت رسول خدا و گفت: یا رسول الله، علی (ع) در راه خدا جهادی کرد که حق جهاد را ادا نمود، رسول خدا (ص) فرمود: همانا علی از من است و من از اویم، او وارث علم من و ادا کننده دین من است و وعده مرا انجام می‌دهد، و خلیفه بعد از من است، و اگر علی نبود، مؤمن خالص شناخته نمی‌شد، جنگ با او جنگ با من است و جنگ با من جنگ با خدا، و تسليیم او تسليیم من و تسليیم من تسليیم خداوند است، آگاه باش او پدر دو سبط من است و امامان بعد از من از صلب او خارج می‌شوند، خدای تعالی امامان راشدین را از صلب او آورد

و از ایشان است مهدی این افت، عمار گفت: پدر و مادرم به قربانت ای رسول خدا کیست این مهدی؟ فرمود: ای عمار بدان خدای تعالی عهد و پیمان با من بست که از صلب حسین امامان نه گانه را خارج نماید و نهمین آنان از صلب حسین غیبت می‌کند و این قول خداوند^۱ درباره اوست بگو «ای رسول به دیده تأمل بنگرید که اگر آب مایه زندگانی شما است، صبحگاهی هم به زمین فرو رود جز خدا کیست که باز آب گوارا برای شما پدید آرد»، برای قائم غیبت طولانی است، که گروهی از او بر می‌گردند و بر آن گروهی دیگر ثابت می‌مانند، پس زمانی که در آخر زمان ظهور کند جهان را از عدل و داد پر می‌کند. برای تأویل او تفسیرا قرآن جهاد می‌کند همان‌گونه که من برای نزول قرآن جهاد کردم و او هم نام من و شبیه‌ترین مردم به من است.

حدیث ۴ - عن کِتاب البَيَان - أَتَيْتُ أَبَا سَعِيدَ الْخِدْرِيَ فَقُلْتُ لَهُ هَلْ شَهِدتَ بَدْرًا فَقَالَ: نَعَمْ فَقُلْتُ: أَلَا تُحَدِّثُنِي بِشَيْءٍ مِّمَّا سَمِعْتَ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ فِي عَلَىٰ وَفَضْلِهِ؟ فَقَالَ بَلَىٰ أَخْبِرُكَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ مَرِضَ مَرْضَةً نَقَّةَ مِنْهَا، فَدَخَلَتْ عَلَيْهِ فَاطِمَةٌ عَلَيْهَا السَّلَامُ تَعُودُهُ، وَأَنَا جَالِسٌ عَنْ يَمِينِ رَسُولِ اللَّهِ تَعَالَى عَنْهُ الْبَلَى، فَلَمَّا رَأَتِ مَا بِرَسُولِ اللَّهِ مِنَ الْضَّعْفِ خَتَقَتْهَا الغَرَةُ حَتَّىٰ بَدَتْ

دُموعُها عَلَى حَدَّها، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللهِ: مَا يُبَكِّيْكِ يَا فَاطِمَةُ أَمَا عَلِمْتِ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى اِطْلَعَ إِلَى الْأَرْضِ اِطْلَاعَةً فَاخْتَارَ مِنْهَا أَبَاكِ فَبَعْثَةَ نَبِيًّا، ثُمَّ اِطْلَعَ ثَانِيَّةً فَاخْتَارَ بَعْلَكِ فَأَوْحَى إِلَيْهِ فَانْكَحْتُهُ وَاتَّخَذْتُهُ وَصِيًّا، أَمَا عَلِمْتِ أَنَّكِ بِكِرَامَةِ اللَّهِ تَعَالَى إِيَّاكِ زَوْجَكِ أَعْلَمُهُمْ عِلْمًا وَأَكْثَرُهُمْ حِلْمًا وَأَقْدَمُهُمْ سِلْمًا فَضَحَّكَتْ وَاسْتَبَشَّرَتْ فَازَادَ رَسُولُ اللهِ أَنَّ يَزِيدَهَا مَرْيَدَ الْخَبَرِ كُلُّهُ الذِّي قَسَّمَهُ اللَّهُ لِمُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَلِلَّهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ لَهَا: يَا فَاطِمَةُ وَلَعَلَّيْ ثَمَانِيَّةَ أَضْرَابٍ يَعْنِي مَنَاقِبٍ: إِيمَانُ بِاللهِ وَرَسُولِهِ وَحِكْمَتِهِ، وَزَوْجَتِهِ، وِسْبَطَاهُ الْحَسَنُ وَالْحُسَينُ، وَأَمْرُهُ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهْيُهُ عَنِ الْمُنْكَرِ، يَا فَاطِمَةُ إِنَّا أَهْلُ بَيْتٍ أُعْطَيْنَا سِتُّ خِصَالٍ لَمْ يُعْطِنَا أَحَدٌ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَلَا يُدْرِكُهَا أَحَدٌ مِنَ الْآخِرِينَ غَيْرُنَا أَهْلُ الْبَيْتِ، نَبَيِّنَا خَيْرُ الْأَنْبِياءِ وَهُوَ أَبُوكِ وَوَصَّيْنَا خَيْرَ الْأَوْصِياءِ وَهُوَ بَعْلُكِ، وَشَهِيدُنَا خَيْرُ الشُّهَدَاءِ وَهُوَ حَمْزَةُ عَمِّ أَبِيكِ وَمِنْا سِبْطَا هَذِهِ الْأُمَّةِ وَهُنَّا إِبْنَاكِ، وَمِنْا مَهْدِيُّ الْأُمَّةِ الذِّي يُصَلِّي عَيْسَى خَلْفَهُ ثُمَّ ضَرَبَ عَلَى مَنْكِبِ الْحُسَينِ، فَقَالَ: مِنْ هَذَا مَهْدِيُّ الْأُمَّةِ، وَرَوَاهُ الشَّيْخُ فِي غَيْبَتِهِ قَالَ رَسُولُ اللهِ: وَالذِّي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ مَهْدِيَ هَذِهِ الْأُمَّةِ الذِّي يُصَلِّي عَيْسَى خَلْفَهُ مِنْثَا ثُمَّ ضَرَبَ يَدَهُ عَلَى مَنْكِبِ الْحُسَينِ وَقَالَ: مِنْ هَذَا مِنْ هَذَا.

حدیث چهارم - در کتاب «بیان» و «عيون المعجزات» (علم الهدی)

و «غیبت» (شیخ طوسی) و «دلائل الامامه» از ابی سعید خدری نقل می‌کنند که ابی هارون عبدی گفت آمدم نزد ابی سعید و به او گفتم آیا در جنگ بدر حاضر بودی، او گفت: بله. گفتم: آیا آنچه از رسول خدا(ص) درباره علی(ع) و فضل او شنیده‌ای نقل می‌کنی؟ گفت: بله تو را خبر دهم که رسول خدا(ص) در بستر بیماری بود که فاطمه(س) وارد شد و من طرف راست رسول خدا(ص) نشسته بودم، وقتی فاطمه(س) پدر را به آن حالت ضعف مشاهده نمود گریه گلویش را گرفت تا این که اشکش جاری شد، رسول خدا(ص) فرمود: چرا گریانی ای فاطمه جان! آیا می‌دانی خدای تعالی به زمین نظر افکند و پدرت را اختیار نمود و او را به رسالت مبعوث نمود، سپس نظر کرد و شوهر تو را اختیار نمود و به من وحی کرد که تو را به نکاح او درآورم، و او را وصی خود قرار دهم، آیا می‌دانی به جهت کرامت تو در نزد حق تعالی خداوند شوهر تو را اعلم امت از جهت علم و حلم قرار داد و اسلام آوردنش را مقدم داشت، فاطمه(س) تبسم نموده و رسول خدا(ص) خواست که اخبار بیشتری را در مورد تمام آنچه خداوند برای محمد(ص) و خاندان او در نظر گرفته است به او بگوید. سپس فرمود: ای فاطمه جان! برای علی هشت منقبت است، ایمان به خدا و رسول او، حکمت، همسرش، دوپسرش، امربه معروف، نهی از منکر، ای فاطمه جان، خداوند به ما اهل بیت شش خصلت بخشیده که به احدی عطا ننموده از اولین و درک نخواهد کرد کسی از اخرين،

غیر از ما اهل بیت، پیامبر ما بهترین پیامبران است که پدر توست و وصی ما بهترین وصیین است که او شوهر توست، و شهید ما بهترین شهدا است که او حمزه عمومی پدر توست، و از ما دو سبط این امت است و آن دو فرزندان تو هستند و از ما است مهدی (صاحب الزمان) او است که عیسی پشت سرش نماز خواند، سپس بر کتف حسین(ع) زد و فرمود: او از این است از این (یعنی مهدی (ع)) از نسل امام حسین(ع) است).

ایضاً - حدیث عن کتاب یوم الخلاص قال موسی الكاظم علیه السلام: طوبی لشیعتنا المتمسکین بحیثنا فی غیبة قائمنا، الثابتین علی مؤلاتنا و البرائة من آعدائنا أولئک میں وَنَحْنُ مِنْهُمْ، وَقَدْ رَضُوا بِنَا أَئمَّةٌ وَرَضِيَّنَا بِهِمْ شیعۃ، طوبی لَهُمْ! هُمْ وَاللهِ مَعَنَا فی درجاتنا یوم القيامة.

ترجمه حدیث - حضرت امام موسی کاظم(ع) فرمود: خوشابه حال شیعیان ما که تمسک به دوستی ما دارند و در غیبت قائم ما آنان بر دوستی ثابتاند و بر دشمنی و بیزاری از دشمنان ما ثابت هستند، آنان از ما هستند و ما از ایشان، آنان به امامت ما رضایت دارند و ما هم به شیعه بودن آنان، خوشابه حال ایشان، و به خدا قسم ایشان با ما و در درجات ما در روز قیامت هستند .

حدیث ۵ - عن الرَّوْضَةِ، عِدَّةُ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ مُعْوِيَةَ بْنِ عَمَّارٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (ع) قَالَ: خَرَجَ النَّبِيُّ (ص) ذَاتَ يَوْمٍ وَ

هُوَ مُسْبَّشٌ يَضْحَكُ مَسْرُورًا فَقَالَ لَهُ النَّاسُ: أَضْحَكِ اللَّهَ سِنَّكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَزَادَكَ سُرورًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: إِنَّهُ لَيْسَ مِنْ يَوْمٍ وَلَا لَيْلَةً إِلَّا لَيَرَى أَتَحْفَنِي فِي يَوْمٍ هَذَا بِتُحْفَةٍ لَمْ يَتَحْفَنِي بِمِثْالِهَا فِيمَا مَضِيَ إِنَّ جِبْرِيلَ أَتَانِي فَأَقَرَّ أَنِّي مِنْ رَبِّ السَّلَامِ وَقَالَ: يَا مُحَمَّدَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَ اخْتَارَ مِنْ بَنِي هَاشِمٍ سَبْعَةً لَمْ يَخْلُقْ مِثْلَهُمْ فِيمَنْ مَضِيَ، وَلَا يَخْلُقُ مِثْلَهُمْ فِيمَنْ بَقَى، أَنْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ سَيِّدُ النَّبِيِّينَ وَعَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَصَاحِبِكَ سَيِّدُ الْوَصِيَّينَ، وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ سَبْطَاكَ سَيِّدُ الْأَسْبَاطِ، وَ حَمَزةُ عَمْكَ سَيِّدُ الشَّهَادَاءِ وَ جَعْفَرُ بْنِ عَمْكَ الطَّيَّارِ فِي الْجَنَّةِ يَطْبِرُ مَعَ الْمَلَائِكَةِ حَيْثُ يَشَاءُ وَ مِنْكُمُ الْقَائِمُ يُصَلَّى عَلَيْهِ الْمَسْكُونَ خَلَفَهُ إِذَا آهَبَتَهُ اللَّهُ إِلَى الْأَرْضِ مِنْ ذُرْرَيَّةِ عَلَيَّهِ وَفَاطِمَةَ مِنْ وُلْدِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ.

حدیث پنجم - در کتاب الزوضة آمده است که، عدهای از اصحاب شیعه از معاویه بن عمار از امام صادق(ع) نقل می‌کنند که فرمود: روزی رسول خدا(ص) خندان و مسرور خارج شد، مردم گفتند خداوند تو را داتما خندان و مسرور نماید و سرور تو را زیاد کند، سپس رسول خدا(ص) فرمود: روز و شبی نیست مگر آن که برایم تحفه‌ای از طرف خدای تعالی می‌رسد، آگاهید که پروردگارم تحفه‌ای امروز به من عطا نمود و مانندش در گذشته نبود، جبریل آمد و گفت: خدایت سلام می‌رساند ای

محمد(ص) و سپس گفت: خداوند از بنی هاشم هفت کس را اختیار نمود که در گذشته مانندشان را نیافریده و در آینده هم نیافریند، تو رسول خدا بزرگ پیامبرانی و علی بن ابیطالب وصی توبزرگ وصیین، و حسن و حسین دو سبط تو آقای اسپاط و حمزه عمومی تو سید الشهداء و جعفر پسر عمومیت که در بهشت با ملائکه هر جائی که بخواهد طیران کند، و از شما قائم است که عیسی پشت سر او نماز بخواند در زمانی که خداوند او را به زمین برگرداند، مهدی او از ذریة علی و فاطمه و از اولاد حسین است.

حدیث ۶ - عَنْ كِتَابِ يَنَابِيعِ الْمَوَدَّةِ عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ وَرَوَاهُ الصَّدُوقُ فِي كَمَالِ الدِّينِ عَنْ أَبْنِ جُبَيْرٍ عَنْ أَبْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ : إِنَّ عَلَيْاً إِمَامٌ أُمِّتَى مِنْ بَعْدِي وَمِنْ وُلْدِهِ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ الَّذِي إِذَا ظَهَرَ يَمْلأُ الْأَرْضَ عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مُلِئَتْ جَوَارًا وَظُلْمًا وَالَّذِي بَعَثْنَاهُ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا. إِنَّ الثَّابِتَيْنَ عَلَى القَوْلِ بِإِيمَانِهِ فِي زَمَانٍ غَيْبِتِهِ لَا عَزَّ مِنَ الْكِبِرِيَّتِ الْأَحْمَرِ، فَقَامَ إِلَيْهِ جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِي فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ لِوَلَدِكَ الْقَائِمُ غَيْبَةً؟ قَالَ إِنِّي وَرَبِّي لَيَمْحَصَّنُ الَّذِينَ آمَنُوا وَيَمْحَقُّ الْكَافِرِينَ، يَا جَابِرُ إِنَّ هَذَا الْأَمْرُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ وَسِرُّ مِنْ سِرِّ اللَّهِ مَطْوِيٌّ مِنْ عِبَادِ اللَّهِ فَآتِيَكَ وَالشَّكَّ فِيهِ فَإِنَّ الشَّكَّ فِي أَمْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ كُفُرٌ.

حدیث ششم - در کتاب کمال الدین شیخ صدوق از سعید بن جبیر و او از ابن عباس نقل می‌کند که رسول خدا(ص) فرمود: همانا علی، امام امت من بعد از من است و از اولاد او قائم منتظر است که وقتی ظاهر گردد، زمین را از عدل همانطور که پرشده باشد از ستم و ظلم، به آن کسی که مرا مبعوث به حق کرد و بشارت دهنده و ترساننده گردانید، آنان که ثابت و پابرجا بر قول امامت او در زمان غیبتش باشند از کبریت احمر کمیاب ترند. سپس جابر برخاست و گفت ای رسول خدا مگر برای فرزند شما قائم غیبت است؟ فرمود: بلی خدای من همانا مؤمنان را آزمایش نماید و کافران را محو نماید، ای جابر! این امر از امرهای خداوند و سری از اسرار خداوندی است که مخفی باشد از بندگان خدا، پس از شک در آن بر حذر باش، یقیناً شک در امر خداوند عزوّجل کفر است.

حدیث ۷ - عن كِفَائِيَةُ الْأَثَرِ، جَابِرُ جُعْفَىٰ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: الْمَهْدَىُ مِنْ وُلْدِي إِسْمُهُ إِسْمِى وَكُنْيَتُهُ كُنْيَتِي أَشَبُهُ النَّاسِ بِي خَلْقًا وَخُلُقًا يَكُونُ لَهُ غَيْرَةٌ وَّحَيْرَةٌ تَضُلُّ فِيهَا الْأَمْمُ ثُمَّ يَقْبَلُ (أو يَظْهَرُ)
كَالشَّهَابِ الثَّاقِبِ يَمْلأُهَا عَدْلًا وَقِسْطًا كَمَا مُلِئَتْ جَوَارًا وَ
ظُلْمًا، وَرَوَاهُ كَمَالُ الدِّينِ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ.
حدیث هفتم - در کتاب کفاية الأثر آمده است که، جابر بن یزید

جعفی از جابر بن عبد الله انصاری نقل می‌کند که رسول خدا(ص) فرمود: مهدی از اولاد من است و نام او نام من و کنیه او کنیه من است.

(محمد، ابو لقاسم) شبیه‌ترین مردم از جهت صورت و سیرت به من است و برای او غیبی و حیرتی است که در آن حیرت و غیبت، امت‌ها گمراه می‌شوند، سپس او ظاهر گردد مانند شهاب ثاقب (ستاره‌ای) پر کند و زمین را از عدل پر می‌کند بعد از آن که پر باشد از ستم و ظلم.

ایضاً حدیث عن کتاب یوم الخلاص، قالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: وَالَّذِي بَعَثْنَا بِالْحَقِّ بَشِيرًا، لِيَغْيِيَنَّ الْقَائِمَ مِنْ وُلْدِي، بِعَهْدٍ مَعْهُودٍ إِلَيْهِ مِنِّي حَتَّى يَقُولَ أَكْثَرُ النَّاسِ: مَا لِلَّهِ فِي آلِ مُحَمَّدٍ خَاجَةٌ، وَيَشُكُّ أَخْرَرُونَ بِدَلَائِلِهِ، فَمَنْ أَدْرَكَ زَمَانَهُ فَلِيَسْمَسِّكْ بِدِينِهِ وَلَا يَجْعَلْ لِلشَّيْطَانِ عَلَيْهِ سَبِيلًا بِشَكْرِهِ فَيَرْبُلُهُ عَنْ مِلَّتِي وَيُخْرِجُهُ عَنْ دِينِي، فَقَدْ أَخْرَجَ أَبَوَيْكُمْ مِنَ الْجَنَّةِ مِنْ قَبْلِي، وَاللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ جَعَلَ لِلشَّيْطَانِ أَولِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ.

ترجمه حدیث - رسول خدا(ص) فرمود: قسم به آن که مرا مبعوث نموده به حق تا بشارت دهنده باشم، هر آینه قائم از اولاد من غیبت می‌کند، به عهد گرفته شده از من تا این که بیشتر مردم می‌گویند، نیست برای خدا در آل محمد حاجتی و دیگران به نشانه‌های او شک کنند، پس کسانی که آن زمان را

درک نمایند باید به دین او تمسک بجویند و برای شیطان بر دینشان راهی به وسیله شک قرار ندهند که از ملت من خارج‌اند و همان طور که پدر و ماردشان از بهشت خارج شدند از دین خارج خواهند شد، و خداوند عزیز برای شیطان دوستانی قرار داده که به خدا ایمان نمی‌آورند.

حدیث ۸ - عَنْ كِتَابِ يَنْا بِيْعُ الْمَوَّدَةِ عَنْ فَرَائِيدِ السَّمَطِينِ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ مَنْ أَنْكَرَ خُروجَ الْمَهْدِيِّ فَقَدْ كَفَرَ بِمَا أَنْزَلَ عَلَى مُحَمَّدٍ ﷺ، وَمَنْ أَنْكَرَ نُزُولَ عِيسَى فَقَدْ كَفَرَ، وَمَنْ أَنْكَرَ خُروجَ الدَّجَالِ فَقَدْ كَفَرَ وَرَوَاهُ فِي غَايَةِ الْمَرَامِ فِي فَضْلِ الْمُرَتَضِيِّ وَالْبَسْوُلِ وَالسَّبْطِينِ وَفِي الْبُرْهَانِ فِي عَلَامَاتِ مَهْدِيِّ آخِرِ زَمَانٍ عَنْ جَابِرِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ مَنْ كَذَّبَ بِالدَّجَالِ فَقَدْ كَفَرَ وَمَنْ كَذَّبَ بِالْمَهْدِيِّ فَقَدْ كَفَرَ.

حدیث هشتم - در کتاب ینابیع المودة از جابر بن عبد الله انصاری نقل شده است که، رسول خدا(ص) فرمود: کسی که ظهور مهدی را انکار کند، محققًا به آنچه بر پیامبر، حضرت محمد(ص) نازل گردید کافر است، و آن که آمدن عیسی را (در وقت ظهور مهدی) انکار نماید محققًا کافر است، و کسی که انکار خروج دجال (قبل از ظهور) را نماید تحقیقاً کافر است، و روایت در کتاب غایة المرام (ترجمه آن، کفاية الحضام) در

فضیلت علی مرتضی (ع) و فاطمه زهرا (س) و فرزندان آنان
آمده و در برهان قسمت علامات حضرت مهدی (ع) آخرالزمان
از جابر آمده است که گفت: رسول خدا (ص) فرمود: کسی که
دجال را تکذیب نماید کافر است و آن که حضرت مهدی (ع)
را دروغ پندارد محققًا کافر است.

حدیث ۹۔ کِفَایَةُ الْأَثَرِ - عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ ثَابِتٍ قَالَ: قَالَ
الْحُسَيْنُ بْنُ عَلَىٰ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا مِنْا إِثْنَيْ عَشَرَ أَوْلُهُمْ
أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَآخِرُهُمُ التِّاسِعُ مِنْ
وُلْدِي، وَهُوَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ يُحِيِّيَ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا، وَ
يَظْهُرُ بِهِ دَيْنُ الْحَقِّ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ، لَهُ
غَيْبَةٌ يَرْتَدُ فِيهَا قَوْمٌ وَيَثْبُتُ عَلَى الدِّينِ فِيهَا آخَرُونَ فَيُؤْءَى
ذُونَ وَيُقَالُ لَهُمْ آيَةٌ... (متى هذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ ضَادِقِينَ) أَمَّا
إِنَّ الصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ عَلَى الْأَذْنِ وَالتَّكْذِيبُ بِسَمْنَزَةٍ
الْمُجَاهِدِينَ بِالسَّيْفِ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَرَوْاهُ فِي
كَمَالِ الدِّينِ وَفِي الْبِخارِ لِابْنِ عَيَّاشِ الْهَمَدَانِيِّ.

حدیث نهم - در کتاب کفاية الاثر از عبدالرحمان ثابت نقل شده
است که، حضرت حسین بن علی (ع) فرمود: ما دوازده نفریم که
اول آنان امیرالمؤمنین (ع) و آخر آنها نهمین فرزند من است و
او قائم به حق است که خداوند زمین را بعد از مردنش به وجود
او زنده می نماید، و دین حق را به واسطه او بر تمام ادیان پیروز

می‌کند، اگر چه مشرکان کراحت داشته باشند. و برای او غیبیتی است که گروهی مرتد می‌شوند بر دین او و گروهی دیگر ثابت می‌مانند که مورد آزار قرار گیرند^۱ اما صبرکنندگان در غیبت او که مورد اذیت و آزار و تکذیب قرار می‌گیرند، آنان به منزله مجاهدان با شمشیر در کنار رسول خدا(ص) هستند این حدیث در کتاب «کمال الدین» و «بحار الانوار» از ابن عیاش همدانی نقل شده است.

حدیث ۱۰ - عَنْ يَنَابِيعِ الْمَوَدَّةِ عَنْ تَفْسِيرِ الْعَيَاشِيِّ إِنَّ عَلَيَّ بْنَ الْحُسَينِ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ قَرَأَ آيَةً (وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفُنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ) قَالَ: وَاللَّهِ هُمْ مُحَبِّبِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يَفْعَلُ اللَّهُ ذَلِكَ بِهِمْ عَلَى يَدِ رَحْلٍ مِثْلًا وَهُوَ مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ لَوْلَمْ يَبْقِي مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَأْتِيَ رَجُلٌ مِنْ عِتَرَتِي إِسْمُهُ إِسْمِي يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَجَوْرًا.

حدیث دهم - در کتاب یนาپع المودة از تفسیر عیاشی آمده است که امام سجاد(ع) آیه‌ای از قرآن کریم قرائت فرمود: «خداوند وعده فرمود به کسانی از شما بندگان که (به خداوند و حجت عصر(ع)) ایمان آورد و نیکوکار گردد)، در زمین خلافت

دهد [در ظهور حجت] چنانچه امم صالح پیامبران گذشته جانشین پیشینیان خود شدند^۱. سپس فرمود: به خدای تعالی قسم ایشان دوستداران ما اهل بیت هستند، برای آنان خداوند این وعده را به دست مردی از ما و او مهدی این افت است عملی خواهد ساخت، که رسول خدا(ص) فرموده: اگر از دنیا به جز یک روز باقی نماند، آن روز را خداوند آن قدر طولانی نماید تا این که مردی از عترت من که همنام من است بیاید و زمین را از عدل پر کند بعد از آن که از ظلم و ستم پر شده باشد.

حدیث ۱۱ - کِفَايَةُ الْأَثَرِ، حَدَّثَنَا مُحَمَّدٌ بْنُ بَكْرٍ قَالَ: دَخَلَتْ عَلَى زَيْدِ بْنِ عَلَىٰ وَعِنْدَهُ صَالِحٌ بْنُ بُشَّرٍ فَسَلَّمَتْ عَلَيْهِ وَهُوَ يُرِيدُ الْخُروجَ إِلَى الْعِرَاقِ فَقُلْتُ لَهُ يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ حَدَّثَنِي بِشَيْءٍ سَمِعْتَهُ عَنْ أَبِيكَ فَقَالَ: نَعَمْ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ

قال: قالَ رَسُولُ اللَّهِ أَرْبَعَةُ أَنَا لَهُمُ الشَّفِيعُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ، الْمُكْرِمُ لِذُرِّيَّتِي، وَالْقَاضِي لَهُمْ حَوَائِجُهُمْ وَالشَّاعِي لَهُمْ فِي أُمُورِهِمْ عِنْدَ أَضْطِرَارِهِمْ إِلَيْهِ وَالْمُحَبُّ لَهُمْ بِقَلِّيَّهِ وَلِسَانِيَّهِ فَقُلْتُ: زِدْنِي يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ مِنْ فَضْلِ مَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ قَالَ: نَعَمْ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ

وَلِلّهِ الْحُكْمُ وَالْحُسْنَىٰ مَنْ أَحَبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فَنَحْنُ شَفَاعَاهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ، يَابْنَ بَكِيرَ مِنْ أَحَبَّنَا فِي اللَّهِ حُشِرَ مَعَنَا وَأَدْخَلَنَا مَعَنَا فِي الْجَنَّةِ، يَابْنَ بَكِيرَ مَنْ تَمَسَّكَ بِنَا فَهُوَ مَعَنَا فِي الدَّرَجَاتِ الْعُلَىٰ، يَابْنَ بَكِيرَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اصْطَفَى مُحَمَّداً عَلَيْهِ السَّلَامُ وَأَخْتَارَنَا لَهُ ذُرِّيَّةً، فَلَوْلَا نَا لَمْ يَخْلُقَ اللَّهُ تَعَالَى الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ، يَابْنَ بَكِيرَ بِنَا عُرِفَ اللَّهُ، وَبِنَا عُبِدَ اللَّهُ وَنَحْنُ السَّبِيلُ إِلَى اللَّهِ وَمِنَ الْمُصْطَفَى وَمِنَ الْمُرْتَضَى وَمِنَّا يَكُونُ الْمَهْدِيُّ قَائِمٌ هَذِهِ الْأُمَّةُ، قُلْتُ يَابْنَ رَسُولَ اللَّهِ هَلْ عَهِدَ إِلَيْكُمْ رَسُولُ اللَّهِ مَثِي يَقُولُمْ قَائِمُكُمْ؟ قَالَ: يَابْنَ بَكِيرَ إِنَّكَ لَنْ تَلْحِقُهُ، وَإِنَّ هَذَا الْأَمْرِ يَكُونُ بَعْدَ سِتَّةٍ مِنَ الْأَوْصِياءِ بَعْدَ هَذَا ثُمَّ يَجْعَلَ اللَّهُ خُرُوجَ قَائِمِنَا فَيَمْلأُهَا قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَظُلْمًا، فَقُلْتُ يَابْنَ رَسُولِ اللَّهِ أَسْتَ صَاحِبَ هَذَا الْأَمْرِ؟ فَقَالَ أَنَا مِنَ الْعِتَرَةِ فَعُدْتُ فَعَادَ إِلَيَّ فَقُلْتُ هَذَا الَّذِي تَقُولُ عَنْكَ أَوْ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: (لَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَا سَكَرَتُ مِنَ الْخَيْرِ) لَا وَلِكِنْ عَهْدُ عَهْدَهُ إِلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثُمَّ أَنْشَأَ يَقُولُ نَحْنُ سَادَاتُ قُرْيَشٍ - وَقَوْمُ الْحَقِّ فِينَا - نَحْنُ الْأَنْوَارُ الَّتِي - مِنْ قَبْلِ كَوْنِ الْخَلْقِ كُنْتُمْ - نَحْنُ مِنَ الْمُصْطَفَى الْمُخْتَارُ - وَالْمَهْدِيُّ مِنْتُمْ - فِينَا قَدْ عُرِفَ اللَّهُ - وَبِالْحَقِّ أَقْمَنَا - سَوْفَ يَصْلَاهُ سَعِيرًا - مَنْ تَوَلَّ يَوْمَ مِنْتُمْ - قَالَ عَلَىٰ بْنُ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ.

حدیث یازدهم - در کتاب کفاية الاثر محمد بن بکیر گوید: بر

زید بن علی وارد شدم و نزدش صالح بن بشر بود، به او در حالی که قصد رفتن به عراق را داشت، سلام کرده و عرض کردم: ای پسر رسول خدا حدیثی برایم بازگو کن که از پدرت شنیده باشی، زید گفت: پدرم از پدرش و از جدش نقل کرد: رسول خدا(ص) فرمود: چهار کس را من در قیامت شفاعت نمایم: ۱- آن که به ذریة من کرامتی نماید، ۲- حوايج ذریة مرا برآورد، ۳- سعی در امور ذریة من نماید وقتی که آنان گرفتاری دارند، ۴- دوست ذریة من باشد با زبان و دل، گفتم: یابن رسول الله(ص) از آنچه که خداوند انعام نموده بر شما بگویید، گفت: پدرم از پدرش و از جدش رسول خدا(ص) نقل فرمودند: کسی که دوست ما اهل بیت باشد ما هم در قیامت او را شفاعت می‌کنیم، ای پسر بکیر کسی که ما را برای خدا دوست داشته باشد با ما محشور شود و در بهشت وارد شود ای پسر بکیر کسی که به ما متمسک شود با ما در درجات اعلی است، ای پسر بکیر خدای تعالی پیامبرش محمد(ص) را برگزید ما را به ذریة او اختیار نمود، پس اگر ما نبودیم خداوند دنیا و آخرت را، نمی‌آفرید، ای پسر بکیر به ما خدا شناخته شد و به وسیله ما حق تعالی عبادت کرده شد، مائیم راه به سوی خدا، و از ماست برگزیده او، مصطفی(ص) و از ماست اختیار شده او، مرتضی شیخ و از ماست مهدی (عج)، قائم این امت، گفتم: یابن رسول الله رسول خدا(ص) برای شما زمان قیام قائم(ع) را معلوم

نموده است؟ گفت: ای پسر بکیر تو هرگز ملحق به او نشوی این امر [وقت قیام قائم] بعد از شش پشت از اوصیای من است و بعد از آن خداوند ظهر قائم را قرار داده است. پس از آن که جهان پر از ظلم و ستم شود، او جهان را از عدل و داد پر نماید، گفتم: یابن رسول الله آیا تو صاحب این امر نیستی؟ گفت: من از عترتم.

حدیث ۱۲ - فِي كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ الثَّقِيفِيِّ الطَّحَانِ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي جَعْفَرِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَى الْبَاقِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَأَنَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَهُ عَنِ الْقَائِمِ، فَقَالَ لِي مُبَدِّدًا يَا مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ إِنَّ فِي الْقَائِمِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ سُنَّةً مِنْ خَمْسَةِ مِنْ الرُّسُلِ، مِنْ يُوسُفِ بْنِ مِتْنَى فَرُجُوعٍ مِنْ غَيْبَتِهِ، وَهُوَ شَابٌ بَعْدَ كِبَرِ السَّنِّ، فَآمَّا سُنَّةُ مِنْ يُوسُفِ بْنِ يَعْقُوبٍ فَالْغَيْيَةُ مِنْ خَاصَّتِهِ وَعَامَّتِهِ وَاخْتِفَائِهِ مِنْ إِخْرَاجِهِ وَإِشْكَالِ أَمْرِهِ عَلَى أَبِيهِ يَعْقُوبِ النَّبِيِّ ﷺ مَعَ قُرْبِ الْمَسَافَةِ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَبِيهِ، وَأَهْلِهِ وَشِيعَتِهِ، وَآمَّا سُنَّةُ مِنْ مُوسَى فَدَوَامُ خَوْفِهِ وَطُولُ غَيْبَتِهِ وَخِفَاءُ ولَادَتِهِ وَتَعَبُ شِيعَتِهِ مِنْ بَعْدِ مِمَالِقُوا مِنَ الْأَذْيَ وَالْهَوَانِ إِلَى أَنْ أَذِنَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي ظُهُورِهِ وَنَصْرَةِ، وَأَيَّدَهُ عَلَى عَدُوِّهِ، وَآمَّا سُنَّةُ مِنْ عِيسَى فَأَخْتِلَافُ مَنِ اخْتَلَفَ فِيهِ حَتَّى قَاتَ طَائِفَةً مَا وَلَدَ وَطَائِفَةً مِنْهُمْ قَاتَ مَا وَطَائِفَةً قَاتَ قُتِلَ وَصُلِبَ وَآمَّا

سُنَّةٌ مِنْ جَدِّهِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٌ فَتَجَرَّيْدُهُ السَّيْفَ وَقَتْلُهُ أَعْدَاءَ
اللَّهِ وَأَعْدَاءَ رَسُولِهِ وَالْجَبَارِينَ، وَالظَّوَاغِيْتَ، وَإِنَّهُ يَنْصُرُ
بِالسَّيْفِ وَالرُّعبِ وَإِنَّهُ لَا يَرْدُدُ لَهُ رَأْيُهُ، وَإِنَّمَا مِنْ عَلَامَاتِ
خُروجِهِ بَشَّرَهُ خُروجُ السُّفِيَّانِيِّ مِنَ الشَّامِ وَخُروجُ الْيَمَانِيِّ وَ
صَيْحَةُ مِنَ السَّمَاءِ فِي شَهِرِ رَمَضَانِ، وَمُنَادِيُّنَادِيِّ مِنَ
السَّمَاءِ بِاسْمِهِ وَإِسْمِ آبِيهِ.

حدیث دوازدهم - در کتاب «کمال الذین صدقون» از محمدبن مسلم ثقیل آسیابان به اسنادش نقل می‌کند که گفت: نزد حضرت ابی جعفر محمد بن علی باقر(ع) و قصد داشتم از خصوصیات قائم(ع) سؤال کنم، آن حضرت قبل از سؤوال من ابتداء فرمود: یا محمدبن مسلم همانا در قائم از اهل بیت محمد(ص) پنج سنت از پنج پیامبران است، از یونس بن متی رجوع اوست از غیبت [اظهور بعد از غیبت] و او در هیأت جوانی است با وجود داشتن سن بسیار و اما سنت از یوسف بن یعقوب، غیبت او از اهلش و عموم مردم و مخفی بودنش از برادرانش است. امر او بر پدرش هم پوشیده بود با وجود آن که مسافت بین او و بین پدرش و خاندان و شیعیانش کم بود. و اما سنت از موسی، ادامه خوف و ترس و طول غیبت و مخفی بودن ولادتش و ناراحتی شیعه بعد از غیبت او از صدمات و آزار و اذیت آن هاست تا آن که خدای تعالی اذن ظهور دهد و او را یاری و بر دشمنانش پیروز کند.

و اما سنت از عیسی، اختلاف در عقاید گروههای است، که گروهی گویند او متولد شد و گروهی گویند فوت کرده و طایفه‌ای قابل به کشتن او و به دار او یختنش باشند.

و اما سنت از جدش پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی (ص) قیام به شمشیر و جهاد با دشمنان خدا و رسولش و جباران و طاغوتیان است و به درستی که او با شمشیر و ترس در دل‌ها نصرت می‌یابد و بی‌شک هیچ پرچمی از او باز نگردد و از علامات قبل از خروجش، خروج سفیانی از شام و خروج یمانی و صیحه و ندای آسمانی به نام او در ماه رمضان است. و منادی به نام او و نام پدرش ندا می‌کند.

حدیث ۱۳ - عَنْ كَمَالِ الدِّينِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدِ عَنِ الْإِمَامِ عَلَى بْنِ مُوسَى الرِّضا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ الْكَرامِ عَنْ حُسَيْنِ بْنِ عَلَى عَلَيْهِمَا السَّلَامُ عَنْ أَبِيهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ طَبَّلًا إِنَّهُ قَالَ: التَّاسِعُ مِنْ وُلْدَكَ يَا حُسَيْنُ هُوَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ، وَالْمُظْهَرُ لِلَّدِينِ، وَالْبَاطِلُ لِلْعَدْلِ قَالَ الْحُسَيْنُ فَقُلْتُ لَهُ: يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَإِنَّ ذَلِكَ لَكَائِنٌ فَقَالَ طَبَّلًا: اى وَالَّذِي بَعَثَ مُحَمَّدًا بِالنُّبُوَّةِ وَاصْطَفَاهُ عَلَى جَمِيعِ الْبَرِّيَّةِ وَلِكِنْ بَعْدَ غَيَّبِتِهِ وَحِيرَةً فَلَا يَثْبُتُ فِيهَا عَلَى دِينِهِ إِلَّا الْمُخْلِصُونَ الْمُبَاشِرُونَ لِرُوحِ الْيَقِينِ الَّذِينَ أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِيثَاقَهُمْ بِوْلَاتِنَا وَكَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ.

حدیث سیزدهم - در کتاب کمال الدین، شیخ صدوق از حسین بن خالد نقل کند که حضرت امام علی بن موسی الرضا(ع) از پدران گرامیش، از امیرالمؤمنین(ع) نقل می‌کند که فرمود: یا حسین نهمین فرزند تو قائم به حق و ظاهر کننده دین و بسط دهنده عدل است، حضرت امام حسین(ع) عرض کرد: یا امیرالمؤمنین(ع) همانا این از وقایع حتمیه است، امیرالمؤمنین فرمود: بلی، قسم به آن کسی که پیامبر را به نبوت برگزیده و او را بر جمیع مخلوقات برتری داد، ولی بعد از غیبت او سرگردانی و حیرتی است که جز مخلسان اهل یقین بر دین ثابت نمی‌مانند، آنانی که خداوند از آن‌ها به ولايت ما عهد و میثاق گرفته و در قلب‌هایشان ایمان نوشته شده و مؤید به روحی از جانب خدا هستند.

ایضاً حدیث عن کتاب يوم الخلاص قال رسول الله ﷺ: طوبی لمن ادرک قائم بیتی و هو مقتد به قبیل قیامیه یتوالی ولیه و یتبرأ من عدوه و یتوالی الائمه الہادین میں قبلہ، اولئک رفقائی، و ذو ودی و مودتی، و اکرم امتی علی یوم القيامة، طوبی لمن لقیه، و طوبی لمن آحیه و طوبی لمن قال به، یسجیهم الله من الہلکة وبالاقرار بالله و رسوله، و یجمع الائمه یفتح الله لهم الجنة، مثلهم في الأرض كمثل المسك الذي یسفع ريحه فلا يتغير أبداً و مثلهم في السماء كمثل القمر المنير الذي لا يطفأ أبداً.

همچنین در کتاب یوم الخلاص آمده است که، رسول خدا(ص)
فرمود: خوشابه حال کسی که زمان قائم از اولاد مرا درک کند
و به او قبل از قیامش اقتدا کند. با دوستان او دوستی کند و از
دشمنان او بیزاری جوید و امامان هادی قبل از او را دوست
بدارد. آنان رفقای من و صاحب دوستی و مودت من هستند و
گرامی ترین امّتم در نزد من در روز قیامت‌اند، خوشابه حال
کسانی که او را ملاقات کنند، خوشابه حال کسانی که دوست
اویند و خوشابه حال کسانی که دوستدار او و پیرو او باشند
خداوند آنان را با اقرار به خدا و رسولش از هلاکت نجات دهد و
امامان را جمع می‌نماید و برای آنان در بهشت رامی‌گشاید مثّل
آنان در زمین مانند مشکی است که بوی آن فraigیر است و
هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند و مثّل آنان در آسمان مانند ماه نور
دهنده‌ای است که هرگز خاموش نمی‌شود.

حدیث ۱۴ - عَنْ كِفَايَةِ الْأَثَرِ، عَنْ يُونُسِ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ
قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَقُلْتُ: يَا بْنَ
رَسُولِ اللَّهِ أَنْتَ الْقَائِمُ بِالْحَقِّ فَقَالَ: أَنَا الْقَائِمُ بِالْحَقِّ وَ لَكِنَّ
الْقَائِمُ بِالْحَقِّ الَّذِي يُطَهِّرُ الْأَرْضَ مِنْ أَعْدَاءِ اللَّهِ وَ يَسْلَمُهَا
عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوَارًا هُوَ الْخَامِسُ مَنْ وُلِدَ لَهُ غَيْبَةً يَطُولُ
أَمَدَّهَا خَوْفًا عَلَى نَفْسِهِ يَرْتَدُ فِيهَا أَقْوَامٌ وَ يَثْبَتُ فِيهَا آخَرُونَ
ثُمَّ قَالَ عَلَيْهِ طُوبِي لِشِيعَتْنَا الْمُتَمَسَّكِينَ بِحَبْلِنَا فِي غَيْبَةِ

قائِمِنَا، الشَّاثِيْنَ عَلَى مُؤَالِتِنَا وَ الْبَرَائَةِ مِنْ أَعْدَائِنَا، أُولَئِكَ مِنْنَا وَ نَحْنُ مِنْهُمْ قَد رَضُوا بِنَا أَيْمَةً وَ رَضِيَّنَا بِهِمْ شِيعَةً فَطُوبَنِي لَهُمْ ثُمَّ طُوبَنِي لَهُمْ، هُمْ وَاللهِ مَعْنَا فِي دَرَجَاتِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ، رَفَاهُ فِي كَمَالِ الدِّينِ.

حدیث چهاردهم - یونس بن عبدالزہمن گفت: نزد حضرت امام موسی بن جعفر(ع) وارد شدم و گفتم: یا بن رسول الله آیا تو قائم به حق؟ فرمود: من قائم به حق ولی آن قائم به حق که زمین را از دشمنان خدا پاک می‌کند و آن را از عدل پر می‌کند همان‌گونه که از ظلم و جور پر شده باشد، او پنجمین [انسل] از اولاد من است و برای او غیبتی طولانی، از بیم جان اوست. در آن غیبت، گروهی بر می‌گردند و گروه دیگر، ثابت و پابرجا می‌مانند، سپس فرمود: خوشابه حال شیعیان ما که به ریسمان ما در غیبت قائم ما تمسک دارند و بر دوستی ما ثابت و مستقیم‌اند و از دشمنان ما برآنت دارند، آنان از ما هستند و ما هستند و ما از ایشانیم، محققًا به امامت ما راضی هستند، و ما از این که شیعه ما هستند راضی هستیم، پس خوشابه حال آنان. و به خدا قسم که آنان با ما و در قیامت در درجات ما هستند.

حدیث ۱۵ - عَنْ كِفَايَةِ الْأَثَرِ - عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ قَالَ: عَلَيْيَ بْنِ مُوسَى الرِّضا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: لَا دِينَ لِمَنْ لَا وَرَعَ لَهُ،

وَلَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا تَقِيهَ لَهُ، وَإِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقِيَّكُمْ يَعْنِي
أَعْمَلُكُمْ بِالْتَّقِيَّةِ فَقَبِيلَ لَهُ: يَا أَبْنَى رَسُولَ اللَّهِ إِلَى مَتَى فَقَالَ: إِلَى
يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ وَهُوَ يَوْمُ خُروجِ قَائِمِنَا، فَمَنْ تَرَكَ التَّقِيَّةَ
قَبْلَ خُروجِ قَائِمِنَا فَلَيْسَ مِنْ قِبِيلَ لَهُ: يَا أَبْنَى رَسُولِ اللَّهِ ﷺ
وَمَنِ الْقَائِمُ مِنْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ؟ قَالَ: الرَّابِعُ مِنْ وُلْدِي إِبْرَاهِيمَ
سَيِّدَ الْإِمَامِ يُطَهِّرُ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ الْأَرْضَ مِنْ كُلِّ جَوْرٍ وَ
يُقَدِّسُهَا مِنْ كُلِّ ظُلْمٍ، وَهُوَ الَّذِي يُشَكُّ النَّاسُ فِي وِلَادَتِهِ وَ
هُوَ صَاحِبُ الْغَيْبَةِ قَبْلَ خُروجِهِ فَإِذَا أَخْرَجَ إِشْرَاقَ الْأَرْضِ
بِنُورِهِ وَوَضَعَ مِيزَانَ الْعَدْلِ بَيْنَ النَّاسِ فَلَا يَظْلِمُ أَحَدًا أَحَدًا،
وَهُوَ الَّذِي تَطْوِي لَهُ الْأَرْضَ بِالدُّعَاءِ إِلَيْهِ يَقُولُ: أَلَا إِنَّ حُجَّةَ
اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عِنْدَ بَيْتِ اللَّهِ فَأَتَبِعُوهُ فَإِنَّ الْحَقَّ مَعَهُ وَفِيهِ، وَهُوَ
قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ (إِنَّ نَشَأْ نُنْزِلُ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةً فَظَلَّتْ
أَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِعِينَ) وَرَوَاهُ فِي كَمَالِ الدِّينِ.

حدیث پانزدهم - در کتاب کفاية الاثر آمده که حسین بن خالد گفت: حضرت علی بن موسی الرضا(ع) فرمود: کسی که در اعمال خود ورع نداشته باشد دین ندارد، و آن که تقیه نداشته باشد ایمان ندارد، و فرمود گرامی ترین شما نزد خداوند با تقواترین شما هستند یعنی اعمال شما با تقیه توأم باشد، گفته شد از آن حضرت سؤال نشد که تقیه تا چه وقت است، فرمود: تا «وقت معلوم» و آن، روز خروج قائم ما است. کسی که تقیه را قبل از ظهور قائم ما ترک کند از ما نیست، سؤال شد یا بن

رسول الله قائم شما اهل بیت کیست؟ فرمود: چهارمین [انسل] از اولاد من. فرزند بانوی بانوان که خداوند به وجود او زمین را از هر ظلم و جور و از هر ستمی پاکیزه گرداند، او کسی است که مردم در ولادتش شکنند و او قبل از خروجش غیبیتی کند، و زمانی که ظهور کند زمین را با نور خودش نورانی نماید، و میزان عدل را بین مردم قرار دهد تا کسی به دیگری ظلم ننماید، و او آن کسی است که زمین برایش و به خواست او پیچیده شود، او می فرماید: آگاه باشید همانا حاجت خداوند در کنار بیت الله (کعبه) ظاهر شد پس از او متابعت نمایید بی شک حق با اوست و در اوست و قول خداوند است که فرمود: ما اگر بخواهیم از آسمان آیت قهری نازل گردانیم که همه خاضعانه گردن زیر بار ایمان فرود آرند این حدیث در کمال الذین هم آمده است.

حدیث ۱۶ - عن كَمَالُ الدِّينِ، رَثَائُ بْنِ الصَّلَتِ قَالَ: قُلْتُ لِرَضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ، أَنْتَ صَاحِبُ الْأَمْرِ فَقَالَ عَلَيْهِ: أَنَا صَاحِبُ الْأَمْرِ وَلِكِنِّي لَسْتُ بِالذِّي أَمْلَأَهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جُورًا، وَ كَيْفَ أَكُونُ ذَلِكَ عَلَى مَا تَرَى مِنْ ضَعْفٍ بِدَنِي، وَلِكِنَّ الْقَائِمَ هُوَ الدَّى إِذَا خَرَجَ كَانَ فِي سِنِّ الشَّيْوخِ، وَمَنْظُرُ الشَّبَابِ قَوِيٌّ فِي بَدَنِهِ حَتَّى لَوْمَدَ يَدَهُ إِلَى أَعْظَمِ الشَّجَرَةِ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ لَقَلَعَهَا، وَلَوْ صَاحَ بَيْنَ الْجِبالِ لَتَدَكَّدَتْ صُخُورُهَا،

يَكُونُ مَعْهُ عَصَا مُوسَى وَ خَاتَمُ سُلَيْمَانِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ، وَ
ذَاكَ الرَّابِعُ مِنْ وُلْدِي يَغْيِبَهُ اللَّهُ فِي سِرِّهِ مَا شاءَ اللَّهُ ثُمَّ يَظْهَرُ
فَيَمْلأَ وَبِهِ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا.

حدیث شانزدهم - در کتاب کمال‌الذین آمده است که ریان بن الصلت گفت: به حضرت امام رضا(ع) عرض کردم شما صاحب الامرید؟ فرمود من صاحب الامر و لی آن کسی نیستم که زمین را از عدل پر کند همان‌گونه که از ستم پر شده باشد، چگونه توان من است بر آنچه می‌بینی از ضعف بدن من، ولی قائم آن کسی است که وقتی ظهور نماید با سن بسیار و قیافه جوان، آنقدر از حیث بدنی قوی است که اگر دستش را بر بزرگ‌ترین درخت‌ها بکشد آن درخت بر روی زمین می‌خوابد و تکه تکه شود و از جای کنده شود، و اگر بین کوه‌ها صدا کند یقیناً سنگ‌های سختش فرو می‌ریزد، و با او عصای موسی(ع) و انگشت‌تر سلیمان(ع) است. و او چهارمین فرزند من است خداوند او را در پرده غیبت خود پنهان می‌نماید به هر اندازه که بخواهد، سپس او ظهور کند و زمین را از عدل و داد پر کند همان‌گونه که از ظلم و ستم پر شده باشد.

حدیث ۱۷ - عَنْ كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ عَنْ أَحْمَدِ بْنِ إِسْحَاقِ
الْأَشْعَرِيِّ قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي مُحَمَّدِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَى
عَلَيْهِمَا السَّلَامُ وَ أَنَا أُرِيدُ أَنْ أَسْأَلَهُ عَنِ الْخَلْفِ مِنْ بَعْدِهِ فَقَالَ

طَبِّلا لَى مُبْتَدئاً: يَا أَحْمَدَ بْنَ إِسْحَاقَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمْ
 يَخْلُ الْأَرْضَ مِنْذُ خَلْقِ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ لَا يُخْلِيهَا إِلَى أَنْ
 تَقُومَ السَّاعَةُ مِنْ حُجَّةِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ، بِهِ يَدْفَعُ الْبَلَاءَ عَنْ أَهْلِ
 الْأَرْضِ وَ بِهِ يُنَزِّلُ الغَيْثُ وَ بِهِ يَخْرُجُ بَرَكَاتُ الْأَرْضِ فَقُلْتُ:
 يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ فَمَنِ الْإِمَامُ وَ الْخَلِيفَةُ بَعْدَكَ؟ فَنَهَضَ مُسِرِّعاً
 فَدَخَلَ الْبَيْتَ ثُمَّ خَرَجَ وَ عَلَى عَاتِقِهِ غُلَامٌ كَانَ وَجْهُهُ الْفَجْرُ
 لَيْلَةُ الْبَدْرِ مِنْ أَبْنَاءِ ثَلَاثِ سِنِينَ فَقَالَ يَا أَحْمَدَ بْنَ إِسْحَاقَ لَوْلَا
 كِرَامَتُكَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ عَلَى حُجَّجِهِ مَا عَرَضْتُ عَلَيْكَ
 إِبْنِي هَذَا أَنَّهُ سُمِّيَ بِرَسُولِ اللَّهِ ﷺ وَ كُنْتِيَّهُ الَّذِي يَمْلَأُ
 الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوَارًا وَ ظُلْمًا يَا أَحْمَدَ بْنِ
 إِسْحَاقِيْ مَثَلُهُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ مَثَلُ الْخَضْرِ وَ مَثَلُهُ مَثَلُ ذِي
 الْقَرْنَيْنِ وَ اللَّهُ لَيَغْيِبَ عَيْنَهُ لَا يَنْجُو مِنَ الْهَلَكَةِ فِيهَا إِلَّا مَنْ
 شَبَّهَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى القَوْلِ بِأَمَانَتِهِ، وَ وَفَقَهُ فِيهَا لِسَدْعَاءِ
 بِتَعْجِيلِ فَرَجَهُ فَقَالَ أَحْمَدَ بْنَ إِسْحَاقَ فَقُلْتُ يَا مَوْلَايَ فَهَلْ مِنْ
 عَلَامَةٍ يَطْمَئِنُ إِلَيْهَا قَلْبِي فَنَطَقَ الْغُلَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِلِسَانٍ
 عَرَبِيٍّ فَصَيَحَ فَقَالَ أَنَا بَقِيَّةُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ وَ الْمُنْتَقِمُ مِنْ أَعْدَائِهِ
 وَ لَا تَطْلُبْ أَثْرًا، بَعْدُ عَنِي يَا أَحْمَدَ بْنَ إِسْحَاقَ، قَالَ أَحْمَدَ بْنِ
 إِسْحَاقَ: فَخَرَجْتُ مَسْرُورًا فَرِحًا فَلَمَّا كَانَ مِنَ الْغَدِيرُدُثُ إِلَيْهِ
 فَقُلْتُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ لَقَدْ عَظُمَ سُرُورِي بِمَا مَنَّتَ بِهِ عَلَيَّ
 فَمَا السُّنَّةُ الْجَارِيَّةُ فِيهِ مِنَ الْخِضْرِ وَ ذِي الْقَرْنَيْنِ قَالَ: طُولُ
 الْغَيْبَةِ يَا أَحْمَدُ قُلْتُ: يَا بْنَ رَسُولِ اللَّهِ وَ إِنَّ غَيْبَتَهُ لَتَطُولُ قَالَ:

اَي وَرَبِّيْ حَتَّى يَرْجِعُ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ أَكْثَرُ الْقَاتِلِينَ بِهِ، وَ لَا
يَبْقَى إِلَّا مَنْ أَخَذَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَهْدَهُ لِوَلَيْتَنَا وَ كَتَبَ فِي قَلْبِهِ
الإِيمَانَ وَ أَيَّدَهُ بِرُوحٍ مِنْهُ يَا أَحْمَدُ بْنِ إِسْحَاقَ هَذَا أَمْرٌ مِنْ أَمْرِ
اللَّهِ وَ سِرُّ مِنْ أَسْرَارِ اللَّهِ وَ غَيْرُ مِنْ غَيْبِ اللَّهِ فَخُذْ مَا أَتَيْتَكَ وَ
أَكْتُمْهُ وَ كُنْ مِنَ الشَّاكِرِينَ تَكُنْ مَعْنَا غَدَأً فِي عِلَيْتَنَ.

حدیث هفدهم - در کتاب کمال الدین از احمد بن اسحاق اشعری نقل شده است که، گفت: نزد امام حضرت عسکری حسن بن علی(ع) وارد شدم و اراده کردم که سؤال درباره جانشین و خلف بعد از امام نمایم، امام(ع) ابتدا فرمود: یا احمد بن اسحاق خدای تعالی زمین را، از ابتدا که آدم(ع) را آفرید و تا قیام قیامت از حجت بر مخلوقاتش خالی نمی گذارد، به سبب حجت دفع بلا از اهل زمین می نماید و به سبب حجت باران می بارد و به سبب حجت برکات از زمین خارج می شود، گفتم ای فرزند رسول خدا کیست امام و خلیفة بعد از تو؟ سپس امام برخاست و داخل خانه شد و با پسری که روی او چون ماه شب بدر می درخشید و حدود سن او سه سال بود وارد شدند و فرمود: ای احمد بن اسحاق اگر کرامت تو نزد خداوند و حجت‌های او نبود فرزندم را نشان تو نمی دادم، او هم نام رسول خدا(ص) و کنیه اش کنیه اوست زمین را از عدل پر کند بعد از آن که از ظلم پر شده باشد. ای احمد مثل او در این امت مثل خضر و مثل ذی القرنین است. به خدا قسم هر آینه غایب شود به غیبیتی که نجات نیابند از هلاکت در آن مگر

کسانی که خداوند عزوجل بر قول به امامتش آنان را ثابت بدارد. و به دعا برای تعجیل فرجش موفق شوند، احمد بن اسحاق گفت: آیا علامتی هست که سبب اطمینان دل من شود؟ حجت خدا امام عصر(ع) با زبان عربی فصیح فرمود: منم بقیة الله در زمین و انتقامگیرنده از دشمنان خدا و اثری از من بعد از این نیابی، احمد بن اسحاق گفت با حالت خوش و سرور و فرحاک از آن جا خارج شدم و در فردای آن روز برگشتم و گفتم: ای فرزند رسول خدا(ص) قطعاً من به آنچه مثبت نهادی بر من [مرا مطلع کردید] خوشحالم. اما سنت جاریه در این افت از خضر و ذی القرین چیست؟ فرمود: «طول غیبت»، ای احمد. گفتم یعنی غیبتش طولانی است؟ فرمود: بلی تا این که از این امر اکثر قائلین به وجود او برگردند و باقی نمانند مگر کسانی که خداوند از آنان پیمان برای ولایت ما، گرفته و در قلبشان ایمان نوشته شده است و مؤید به روح ولایت باشند، ای احمد این امر از امر خداوند و سری از اسرار اوست و از پنهانی‌های پنهانی اوست. پس آنچه به تو گفته شد را بگیر ادرک کن [آن را کتمان کن] و از شاکران باش. تا این که فردا [آخرت] با ما در اعلا علیین باشی.

حدیث ۱۸ - عَنْ كِتَابِ كَمَالِ الدِّينِ، عَنْ هُشَامِ بْنِ سَالِمٍ عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ جَدِّهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: الْقَائِمُ مِنْ وُلْدِي

إِسْمُهُ إِسْمِي وَ كُنْيَتُهُ كُنْيَتِي وَ شَمَائِلُهُ شَمَائِيلِي وَ سُنَّتُهُ سُنَّتِي
يُقِيمُ النَّاسَ عَلَى مِلْتَى وَ شَرِيعَتِي وَ يَدْعُوهُمْ إِلَى كِتَابِ رَبِّي
عَزَّ وَ جَلَّ، مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَنِي وَ مَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَانِي وَ
مَنْ أَنْكَرَهُ فِي غَيْبِتِهِ فَقَدْ أَنْكَرَنِي وَ مَنْ كَذَّبَهُ فَقَدْ كَذَّبَنِي وَ مَنْ
صَدَّقَهُ فَقَدْ صَدَّقَنِي، إِلَى اللَّهِ أَشْكُوا الْمُكَذَّبِينَ لِي فِي أَمْرِهِ،
الْجَاهِدِينَ بِقَوْلِي فِي شَأْنِهِ، وَ الْمُضَلِّلِينَ لِأُمَّتِي عَنْ طَرِيقِتِهِ
لِأُمَّتِي وَ الْمُضَلِّلِينَ لِأُمَّتِي عَنْ طَرِيقِتِهِ (وَ سَيَعْلَمُ الظَّالِمُوا
أَيَّ مُنْقَلِبٍ يَنْقَلِبُونَ).

حدیث هجدهم - در کتاب کمال الدین از هشام بن سالم نقل شده است که امام صادق (ع) از پیامبر (ص) نقل فرمود: قائم از اولاد من است، نام او نام من، کنیه او کنیه من، و شکل و شمایل او شمایل من، و سنت و رویه اش مانند من است، مردم را بر ملت و شریعت من بربا دارد، و مردم را به کتاب پروردگار تعالی فراخواند، هر کس او را اطاعت کند محققاً اطاعت مرا نموده، و هر کس نافرمانی او کند بی شک نافرمانی مرا کرده، و آنان که منکر او در غیبتش شوند همانا انکار مرا نموده اند، و کسی که تکذیب او کند مرا تکذیب کرده و آن که او را تصدیق نماید مرا تصدیق نموده، من از تکذیب کنندگان، منکران به گفتار من در شان او، و گمراهان امت من از راه او به خدای تعالی شکایت می نمایم (به زودی خواهند دانست آنان که ظلم کردند به چه جایگاهی باز می گردند).

حدیث ۱۹ - من کتابِ ینابیع المودة قال: جعفر الصادق
 فی قویه تعالی (وَ يَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آیَةٌ مِنْ رَبِّهِ
 فَقُلْ إِنَّمَا الْغَیْبُ لِللهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّی مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظَرِینَ (سوره
 یونس، آیه ۲۰) قال علیہ السلام: الغیب فی هذه الآیة هو
 الحجۃ القائم علیہ السلام.

حدیث نوزدهم - در کتاب ینابیع المودة آمده است که امام
 صادق(ع) در تفسیر این آیه: «می‌گویند چرا بر او آیت و
 معجزه‌ای از جانب خدا نیامد، پاسخ ده که دانای غیب خدا
 است شما منتظر باشید من هم با شما منتظر می‌باشم». فرمود: غیب در این آیه حجت قائم(ع) است. همان طور که در آیه شریفه «ذلک الكتاب لا ریب فیه هدی للمنتقین، الّذین
 یؤمنون بالغیب و یقیمون الصلوة و یؤتون الزکاۃ و هم بالآخرة
 هم یوقنون» آمده است، در اینجا هم تفسیر ایمان به غیب، به وجود صاحب الامر شده است.

حدیث ۲۰ - عن کتاب غیبة النعمانی - عن زرارہ بن اعین
 قال: سمعت أبا عبد الله يقول للقائم عليه غیبة قبل أن یقُوم،
 فقلت: ولیم؟ قال عليه: يخافُ وَأَوْمَأُهُ بِيَدِهِ ثُمَّ قال
 عليه يا زرارہ و هو المنتظر وهو الذی یشک فی ولا داته
 فمِنْهُمْ مَنْ یَقُولُ ماتَ أَبُوهُ وَلَا خَلَفَ، وَمِنْهُمْ مَنْ یَقُولُ حَمِلَ
 وَمِنْهُمْ مَنْ یَقُولُ غَايَبُ، وَمِنْهُمْ مَنْ یَقُولُ وُلدَ قَبْلَ وَفَاءِ أَبِيهِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ هُوَ الْمُسْتَظْرِ غَيْرَ أَنَّ اللَّهَ يَمْتَحِنُ قُلُوبَ الشَّيْعَةِ فِي عِنْدَ ذَلِكَ يَرْثَابُ الْمُبْطَلُونَ، قَالَ زُرَارَةً: فَقُلْتُ: جَعَلْتُ فِدَاكَ إِنْ أَدَرَكْتُ ذَلِكَ الزَّمَانُ أَئِ شَيْءٍ أَعْمَلُ؟ قَالَ زُرَارَةً يَا زُرَارَةَ مَتَى أَدَرَكْتَ ذَلِكَ الزَّمَانُ فَلَتَدْعُ بِهَذَا الدُّعَاءِ (اللَّهُمَّ عَرَّفْنِي نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفَ رَسُولَكَ اللَّهُمَّ عَرَّفْنِي نَبِيَّكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي رَسُولَكَ لَمْ أَعْرِفُ حُجَّتَكَ اللَّهُمَّ عَرَّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ ضَلَّلْتُ عَنِ دِينِي) ثُمَّ قَالَ يَا زُرَارَةَ لَا يَدْرِي مِنْ قَتِيلِ غُلامٍ بِالْمَدِينَةِ قُلْتُ، جَعَلْتُ فِدَاكَ أَوْ لَيْسَ الذَّي يَقْتُلُهُ جَيْشُ السُّفِينَيَّةِ؟ قَالَ لَا وَلَكِنْ يَقْتُلُهُ جَيْشُ بَنِي فُلَانَ، يَخْرُجُ حَتَّى يَدْخُلُ الْمَدِينَةَ، وَ لَا يَدْرِي النَّاسُ فِي أَيِّ شَيْءٍ جَاءَ فَيَأْخُذُ الْغُلامَ فَيَقْتُلُهُ فَإِذَا قَتَلَهُ بَغِيًّا وَ عُدُوانًا وَ ظُلْمًا لَمْ يُمْهَلْهُمُ اللَّهُ فِي عِنْدَ ذَلِكَ يَتَوَقَّعُ الْفَرَجَ وَ رَوَى فِي الْكَافِي وَ فِي كَمَالِ الدِّينِ بِسَنَدِهِ.

حدیث بیستم - در کتاب غیبت نعمانی آمده است که زراره گفت: شنیدم امام صادق(ع) فرمود: برای قائم(ع) قبل از قیامش غیبی است، گفتم برای چه، فرمود: می‌ترسد و به شکم خود اشاره نموده، سپس فرمود: ای زراره او منتظر امر خداوند است و او کسی است که در ولادتش شک کردند، و بعضی می‌گویند پدرش فوت شده و جانشین از خود نگذاشته است و بعضی می‌گویند او در شکم مادرش بوده، و بعضی می‌گویند غایب است، و بعضی

می‌گویند دو سال قبل از وفات پدرش متولد شده و اوست منتظر، این‌گونه خداوند قلوب شیعه را امتحان می‌کند و در این وقت باطلان به شک افتد، زراره گفت: فدایت شوم اگر چنین زمانی را درک کنم چه باید کنم؟ فرمود: اگر این زمان را درک کردی مداومت کن بر این دعا «خدايا بشناسان به من خود را و اگر نشناسانی خود را هر آينه من پیامبرت را نشناسم، خدايا بشناسان به من حجت خود را که اگر نشناسانی به من حجت را از دین تو گمراه خواهم شد» سپس امام(ع) فرمود: ای زراره! کشته شدن جوانی در مدینه حتمی است، گفتم: فدایت شوم آیا او کسی نیست که لشکر سفیانی او را می‌کشد، فرمود: نه ولی لشکر بنی فلان او را می‌کشند و خروج می‌کند تا این که داخل مدینه می‌شوند و نمی‌دانند که او از کجا آمد، جوان را می‌گیرند و می‌کشند، و زمانی که او را به ظلم و ستم کشتند، خدای تعالی ایشان را مهلت نمی‌دهد، در این وقت فرج قائم را منتظر باشند.

حدیث ۲۱ - عَنِ الْمَحَاجَةِ، الْعَيَاشِيٌّ بِأَسْنَادِهِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ بَكِيرٍ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا الْحَسْنَ عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى (وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا)، قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: أَنْزَلْتَ فِي الْقَائِمِ إِذَا خَرَجَ بِالْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، وَالصَّابِئِينَ، وَالرَّنَادِيقَةَ، وَأَهْلَ الرَّدِّةِ، وَالْكُفَّارَ فِي شَرْقِ الْأَرْضِ وَغَربِهَا فَعَرَضَ عَلَيْهِمِ الْإِسْلَامَ فَمَنْ أَسْلَمَ طَوْعًا أَمْرَهُ بِالصَّلَاةِ وَ

الزَّكَاةِ، وَمَا يُؤْمِرُ بِهِ الْمُسْلِمُ، وَيُحِبُّ اللَّهَ، وَمَنْ لَمْ يَسْلِمْ
ضَرَبَ عَنْقَهُ حَتَّى لا يَبْقَى فِي الْمَشَارِقِ وَالْمَغَارِبِ أَحَدُ إِلَّا
وَحْدَ اللَّهَ، قُلْتُ جَعَلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ الْحَقَّ أَكْثَرُ مِنْ ذَلِكَ فَقَالَ:
إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَرَادَ أَمْرًا قَلَّ الْكَثِيرَ، وَكَثَرَ الْقَلِيلُ.

حدیث بیست و یکم - در کتاب المحجۃ، عیاشی با سند خود از ابن بکیر نقل کرد که گفت: از حضرت ابوالحسن(ع) درباره آیه ۸۳ آل عمران «برای او تسلیم است آنچه در آسمان‌ها و زمین است، خواه ناخواه» سوال کردم امام(ع) فرمود: آیه نازله درباره قائم است زمانی که ظهور نماید بر یهود و نصاری و صائبین و زنادقه و اهل رده و کفار در شرق و غرب زمین.

سپس امام بر آنان اسلام را عرضه می‌دارد، کسانی که با رغبت اسلام آورند آنان را به نماز و ادائی زکات امر می‌نماید، و آنچه که مسلمان در حالی که خدای تعالی را دوست دارد، به آن امر شده است. و کسانی را که اسلام نیاورند می‌زند، تا این که در تمام شرق و غرب کسی باقی نمی‌ماند مگر آن که موحد و خداشناس باشد، گفتم فدایت شوم بی‌شک این مردم بسیارند، فرمود: خدای تعالی وقتی اراده نماید، کم می‌کند بسیار را و زیاد می‌نماید کم را.

حدیث ۲۲ - عَنِ الْمَحِجَّةِ عَنْ أَبِي الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي قَوْلِ تَعَالَى (أَلَّذِينَ إِنْ مَكَنَّا هُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ وَأَمْرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ

الْمُنَكَرِ وَ لِلَّهِ غَاِبَةُ الْأُمُورِ) ^١ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: هَذِهِ لِلَّاْلِ مُحَمَّدٍ
الْمَهْدِيُّ وَ أَصْحَابِهِ يُمَلِّكُهُمُ اللَّهُ مَشَارِقُ الْأَرْضَ وَ مَغَارِبُهَا، وَ
يَظْهَرُ الدِّينُ، وَ يُمْبَيِّثُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ وَ بِأَصْحَابِهِ الِّبِدَاعَ وَ
الْبَاطِلَ كَمَا أَمَاتَ السَّفَهَةَ الْحَقُّ حَتَّى لاَ يُرَى أَثْرُ مِنَ الظُّلْمِ، وَ
يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنَكَرِ، وَ لِلَّهِ غَاِبَةُ الْأُمُورِ.
وَ رَوَادُ عَنِ عَلَىٰ بْنِ إِبْرَاهِيمَ وَ فِي يَنَابِيعِ الْمَوَدَّةِ.

حدیث بیست و دوم - در کتاب الحجۃ آمده است که ابی الجارود
گفت: حضرت امام باقر(ع) فرمود: آیه شریفة «آنان که خدا را یاری
می‌کنند کسانی هستند که اگر در روی زمین اقتدار پیدا کنند نماز
به پا می‌دارند و زکات به مستحقان می‌دهند و امر به معروف و
نهی از منکر می‌کنند و عاقبت کارها به دست خداوند است» برای
مهدی آل محمد و اصحاب اوست که مالک مشارق و مغارب
زمین می‌شوند و دین حق را ظاهر می‌نمایند و خدای تعالیٰ به
سبب او و اصحابش بدعتها و باطلها را می‌میراند همان‌گونه که
سفیهان حق را از بین می‌برند، تا این‌که، اثری از ستم و جور
نمی‌بینید و أمریان به معروف و ناهین از منکراند و برای خداوند
است عاقبت کارها، این روایت را علی بن ابراهیم هم نقل نموده و
در کتاب ینابیع المودة هم آمده است.

حدیث ۲۳ - عَنِ الْإِرْشَادِ عَنِ الْمُفْضَلِ بْنِ عُمَرَ الْجُعْفِيِّ قَالَ:

سمِعْتُ أبا عَبْدِ اللهِ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَقُولُ: إِذَا
أَذِنَ اللَّهُ تَعَالَى لِلْقَائِمِ فِي الْخُروْجِ صَدَقَ الْمِنْبَرَ فَدَعَ النَّاسَ
إِلَى نَفْسِهِ، وَنَاشَدَهُمْ بِاللهِ، وَدَعَاهُمْ إِلَى حَقِّهِ، وَأَنْ يَسِيرَ فِيهِمْ
بِسُنْنَةِ رَسُولِ اللهِ وَيَعْمَلُ فِيهِمْ بِعَمَلِهِ، فَيَبْعَثُ اللَّهُ جَلَّ جَلَالَهُ
جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى يَأْتِيهِ فَيَنْزِلُ عَلَى الْخَاطِئِينَ يَقُولُ:
إِلَى أَيِّ شَيْءٍ تَدْعُوا، فَيَخْبِرُهُ الْقَائِمُ فَيَقُولُ جِبْرِيلُ: أَنَا أَوْلَى
مَنْ يُبَاِعُكَ أَبْسِطَ يَدَكَ فَيَمْسَحُ عَلَى يَدِهِ، وَقَدْ زَافَاهُ ثَلَاثِمَاءٌ
وَبِضُعْفَةِ عَشَرِ رَجُلًا فَيُبَاِعُونَهُ، وَيُقْيِيمُ بِهِ مَكَّةَ حَتَّى يَسِيرَ
أَصْحَابُهُ عَشَرَةُ آلَافِ نَفْسٍ ثُمَّ يَسِيرُ مِنْهَا إِلَى الْمَدِينَةِ وَرُوَى
فِي كَشْفِ الْأَسْتَارِ عَنِ الْفَضْلِ بْنِ شَادَانَ فِي كِتَابِهِ فِي الغَيَّةِ
بِسَنَدِهِ عَنْ مَيْسِرِ بْنِ عَبْدِالْعَزِيزِ النَّخْعَنِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللهِ مِثْلُهُ
إِلَّا أَنَّهُ قَالَ (وَأَنْ يَسِيرَ فِيهِمْ بِسِيرَةِ رَسُولِ اللهِ) وَقَالَ فِي
آخِرِهِ (ثُمَّ يَسِيرُ بِهَا إِلَى الْمَدِينَةِ).

حدیث بیست و سوم - در کتاب ارشاد مفضل بن عمر جعفری گوید:
شنیدم حضرت امام صادق(ع) می فرمود: وقتی که خدای تعالی به
قائم اذن خروج دهد، او بر منبر مکه بالا رود و مردم را به سوی
خود بخواند و مردم را به خدای تعالی قسم دهد و به سوی حق
دعوت نماید و آنان را به سیرت و سنت رسول خدا(ص) سیر دهد
و با مردم به عمل پیامبر(ص) عمل نماید و خداوند جبرئیل را
پایین می فرستد تا نزول کند بر رکن کعبه و می گوید: تو به سوی
کدام چیز می خوانی؟ سپس قائم خبر دهد، پس جبرئیل می گوید:

من اول کسی هستم که با تو بیعت می‌کنم دستت را دراز کن و
مسح می‌کند بر دست او. سیصد و سیزده مرد حاضر شوند و بیعت
نمایند و در مکه تا این که بقیه اصحابش که ده هزار نفراند حاضر
شوند آن وقت رو به مدینه رود و این حدیث را فضل بن شاذان در
کشف الاستار از امام صادق(ع) نقل نموده و در کمال‌الذین و
ینابیع‌المودة هم آمده است.

حدیث ۲۴ - کمال الدین، عن محمد بن سنان عن أبي الجارود عن أبي جعفر الباقر عليهما السلام
 قال: قال أمير المؤمنين و هو على المنبر: يخرج رجل من ولدي في آخر الزمان أبيض اللون مشرب بالحمرة متدع
 البطن عريض الفخذين عظيم مشاش المنكبين، يظهره شامتان على لون جلده و شامته على شبه شامة النبي له إسمان، إسم يخفى و إسم يعلن، فاما الذي يخفى فاحمد، واما الذي يعلن محمد فإذا هز رأسه أضاء لها ما بين المشرق
 والمغارب ويوضع يده على رؤس العباد فلا يبقى ميت من المؤمنين إلا دخلت عليه تلك الفرحة في قلبه و هو في قبره و هم يتزاورون في قبورهم يتباشرون بقيام القائم.

حدیث بیست و چهارم - در کتاب کمال‌الذین آمده است که امام باقر(ع) از پدرش و از جدش امیرالمؤمنین(ع) نقل کردند که، بر منبر فرمود: خروج نماید مردی از اولاد من در آخر زمان

سفید روی مایل به سرخی، شکم دار و وسیع ران و سر
مرفقین و منکبین او بزرگ و رشید و به پشت او دو خال به
رنگ پوستش و خالی بر روی او مانند خال رسول خدا(ص)، و
برایش دو نام است، نام مخفی احمد و نام آشکارش محمد و
زمانی که سر را تکان دهد و بجنband برایش آنچه بین مشرق و
مغرب است روشن شود. و دستش را بر سر بندگان خدا قرار
دهد و مردهای از مؤمنان باقی نمی‌ماند مگر آن که بر دل او
این شعف و سرور وارد شود و او ایشان را در قبورشان زیارت
نماید و آنان در قیام قائم(ع) یاری و همراهی کنند.

**حدیث ۲۵ - عَنْ بِشَارَةَ الْإِسْلَامِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلَى
عَلَيْهِمَا السَّلَامُ قَالَ: أَصْوَتُ فِي شَهْرِ رَمَضَانٍ فِي لَيْلَةِ
الْجُمُعَةِ فَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا، وَفِي آخرِ النَّهَارِ صَوْتُ الْمَلَعُونِ
إِبْلِيسِ يُنَادِي أَنَّ فُلَانًا قُتِلَ مَظْلُومًا يُشَكِّكُ الثَّالِثُ، وَيُفْتَنُهُمْ
فَكَمْ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ مِنْ شَاكِ مُتَحَيَّرٍ، فَإِذَا سَمِعُتُمْ ذَلِكَ
الصَّوْتِ فِي رَمَضَانٍ يَعْنِي الْأَوَّلُ فَلَا تَشْكُوا إِنَّهُ صَوْتُ
جِبَرِيلَ، وَعَلَامَةً ذَلِكَ أَنَّهُ يُنَادِي بِاسْمِ الْمَهْدَى وَإِسْمِ أَبِيهِ.
حدیث بیست و پنجم - در کتاب بشارة‌الاسلام از حضرت امام
محمد بن علی(ع) نقل شده است که فرمود: ندای منادی در ماه
رمضان شب جمعه است پس بشنوید و اطاعت کنید، و در آخر روز
ندای شیطان است که گوید فلانی مظلوم کشته شده و مردم به**

شک و تحیر در آیند، لذا وقتی شنیدید ندای اول را شک نکنید، آن صدای جبرئیل است و علامتش آن است که ندا می‌دهد به نام مهدی(ع) و نام پدرش امام حسن عسکری(ع).

حدیث ۲۶ - عَنْ كَمَالِ الدِّينِ، مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: إِنَّ قُدَامَ الْقَائِمِ عَلَامَاتٌ يَكُونُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ لِلْمُؤْمِنِينَ قُلْتُ: مَا هِيَ جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ؟ قَالَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى (وَلَبَلُوَّنَكُمْ - يَعْنِي الْمُؤْمِنِينَ قَبْلَ خُروجِ الْقَائِمِ - بِشَيْءٍ مِنَ الْخُوفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالشَّمَراتِ وَبَشَّرَ الصَّابِرِينَ) قَالَ: لَبَلُوَّنَكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخُوفِ مِنْ مُلُوكِ بَنَى فُلَانٍ فِي آخِرِ سُلْطَانِهِمْ وَالْجُوعَ بَغْلَاءَ أَسْعَارِهِمْ، وَنَقْصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ فَسادُ التَّجَارَاتِ وَقِلَّةُ الْفَضْلِ، وَنَقْصٍ مِنَ الْأَنْفُسِ، مَوْتٌ ذَرِيعٌ وَنَقْصٍ مِنَ الشَّمَراتِ لَعْلَهُ رِيعٌ مَا يَرْزَعُ، وَبَشَّرَ الصَّابِرِينَ عِنْدَ ذَلِكَ بِتَعْجِيلِ خُروجِ الْقَائِمِ ثُمَّ قَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ هَذَا تَأْوِيلُهُ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ وَرَوَاهُ النُّعْمَانِي فِي غَيْبَتِهِ.

حدیث بیست و ششم - در کتاب کمال الدین محمد بن مسلم نقل شده است که: شنیدم حضرت امام صادق(ع) می‌فرمود: همانا برای مقدمه ظهر قائم(ع) علاماتی از طرف خدای تعالی است برای مؤمنان، گفتم خدا مرافدای تو نماید آن

علامات چیست؟ فرمود: قول خداوند تعالی که می فرماید:
 «هر آینه می آزماییم شما را. یعنی مسیح موعده را قبل از ظهور
 قائم(ع) به ترس و گرسنگی و کمی مال و اولاد و میوجات
 [می آزمایند]، در این زمان صابران را بشارت ده به تعجیل در
 ظهور قائم(ع) بشارت ده صابران را (سوره بقره، آیه ۱۵۵).»

سپس امام فرمود: آزمایش شما به ترس از شاهان بنی فلان
 در آخر سلطه آنان است. و گرسنگی به بالا رفتن نرخها، و
 کمی مال را فرمود فساد تجارت است، و کمی زواید و کمی
 نفوس را فرمود، به مردن سریع (سکته‌های فعلی در مدت
 دقایقی انجام شود) و کمی میوجات به دلیل به ثمر نرسیدن و
 یا بی‌آبی است، بشارت باد صبرکنندگان را در چنین وقتی به
 تعجیل ظهور قائم(ع)، سپس فرمود: ای ابا محمد این است
 تاویل این آیه که خدا فرموده: «و نمی‌دانند تاویل آن را مگر
 خدا و راسخون در علم (که مائیم)»

حدیث ۲۷ - حَدَّثَنَا الْخُسَيْنُ بْنُ أَخْمَدَ بْنُ إِدْرِيسَ - وَكَذَّبَهُ -
 قال: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ أَئْوَبَ بْنِ نُوحٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ
 صَفْوَانَ بْنِ مِهْرَانَ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَنَّهُ قَالَ:
 «مَنْ أَقْرَأَ بِجَمِيعِ الْأَئِمَّةِ وَ جَحَدَ الْمَهْدِيَّ كَانَ كَمَنْ أَقْرَأَ بِجَمِيعِ
 الْأَنْبِيَاءِ وَ جَحَدَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نُبُوَّتَهُ، فَقَيْلَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ
 فَمَنِ الْمَهْدِيُّ مِنْ وُلْدِكَ؟ قَالَ: الْخَامِسُ مِنْ وُلْدِ الْسَّابِعِ،

يَغِيبُ عَنْكُمْ شَخْصٌ وَ لَا يَحْلُّ لَكُمْ شَبَابٌ

حدیث بیست و هفتم - در کتاب کمال الدین نقل شده است که،
صفوان بن مهران از امام صادق علیه السلام روایت کند که فرمود: کسی
که به همه امامان اقرار کند اما مهدی (ع) را انکار کند مانند
کسی است که به همه پیامبران اقرار کند اما نبوت محمد علیه السلام را
انکار نماید. گفتند: یا ابن رسول الله! مهدی از فرزندان شما
کیست؟ فرمود: پنجمین از فرزندان هفتمن، شخص او از شما
نهان می شود و بُردن نام وی بر شما روا نیست.

حدیث ۲۸ - حَدَّثَنَا أَبُى؛ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ - رَضِيَ اللَّهُ
عَنْهُمَا - قَالَا: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلَى
الزَّيْتُونِيِّ؛ وَ مُحَمَّدِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي قَتَادَةَ، عَنْ أَحْمَدِ بْنِ
هِلَالٍ، عَنْ أُمَيَّةَ بْنِ عَلَىٰ، عَنْ أَبِي الْهَيْشَمِ بْنِ أَبِي حَبَّةَ، عَنْ
أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلِيِّهِ «قَالَ: إِذَا اجْتَمَعْتُ ثَلَاثَةً أَسْمَاءٍ مُتَوَالِيَّةً:
مُحَمَّدٌ، وَ عَلَىٰ وَ الْحَسَنُ، فَالرَّابِعُ الْقَائِمُ».

حدیث بیست و هشتم - در کتاب کمال الدین نقل شده است
که، ابو هیثم از امام صادق علیه السلام روایت کند فرمود: چون در بین
انمّه سه نام محمد و علی و حسن اجتماع کرده و پی در پی در
آید چهارمین آن‌ها قائم خواهد بود.

حدیث ۲۹ - حَدَّثَنَا عَلَىٰ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ الدَّقَاقُ - عَلِيِّهِ -

قالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ عَنْ مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ النَّخْعَنِيِّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ النَّوْفَلِيِّ، عَنْ الْمُفْضَلِ بْنِ عُمَرَ «قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى سَيِّدِي جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقُلْتُ: يَا سَيِّدِي لَوْ عَاهَدْتَ إِلَيْنَا فِي الْخَلْفِ مِنْ بَعْدِكَ. فَقَالَ لِي: يَا مُفْضَلُ: الْإِمَامُ مِنْ بَعْدِي ابْنِي مُوسَى وَ الْخَلْفُ الْمَأْمُولُ الْمُنْتَظَرُ» «مَحْمَدٌ بْنُ عَلَى بْنِ مُوسَى».

حدیث بیست و نهم - در کتاب کمال الذین آمده است که، مفضل بن عمر گوید: نزد آقای خود امام صادق علیه السلام وارد شدم و گفت: ای آقای من! ای کاش درباره جانشین پس از خود وصیت می فرمودید، فرمود: ای مفضل، امام پس از من فرزندم موسی و جانشین مأمول منتظر «مَحْمَدٌ بْنُ عَلَى بْنِ مُوسَى» فرزند حسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی است.

حدیث ۳۰ - وَبِهِذَا الإِسْنَادِ، عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ وَهْبٍ الْبَغْدَادِيِّ قَالَ: حَدَّثَنِي الْحَسَنُ بْنُ مُحَمَّدٍ الصَّيْرَفِيُّ قَالَ: حَدَّثَنِي يَحْيَى بْنُ الْمُتَّسَى الْعَطَّارُ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ بُكَيْرٍ، عَنْ عُبَيْدِ ابْنِ زُرَارَةَ «قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ: يَفْقِدُ النَّاسُ إِمَامَهُمْ، يَشْهَدُ الْمَوْسِمَ فَيَرَاهُمْ وَلَا يَرَوْنَهُ».

حدیث سی ام - در کتاب کمال الذین نقل شده است که، عبید گوید: از امام صادق علیه السلام شنیدم که می فرمود: مردم امام خود را

نیابند، او در موسم حج آن‌ها را می‌بیند اما آن‌ها او را نمی‌بینند.

حديث ۳۱ - حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرِ الْهَمَدَانِيُّ -

- قال: حَدَّثَنَا عَلَىٰ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ الْبَرْقَىٰ، عَنْ عَلَىٰ بْنِ حَسَانٍ. عَنْ دَاوُدَ بْنِ كَثِيرٍ الرَّوْقَىٰ «قال: سَأَلْتُ أَبا الْحَسَنِ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ عَنْ صَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ، (قال: هُوَ الطَّرِيدُ الْوَحِيدُ الْغَرِيبُ الْغَائِبُ عَنْ أَهْلِهِ، الْمَوْتُورُ بِأَبِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ»

حدیث سی و یکم - در کتاب کمال الدین نقل شده است که،
داود بن کثیر رئی گوید: از امام کاظم علیه السلام پرسیدم صاحب‌الامر
کیست؟ فرمود: او محروم از حقوق و یگانه و غریب و غایب از
خاندان خود و خون‌خواه پدرش است.

حديث ۳۲ - عَنِ الصَّقِيرِ بْنِ أَبِي دُكْفِ عَنْ سَيِّدِنَا أَبَا الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ :

... فَقَالَ: نَعَمُ الْأَيَّامُ نَحْنُ، بِنَا قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ،
فَالسَّبْتُ: اسْمُ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَالْأَحَدُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ
الاثْنَيْنُ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ، وَالثُّلُثَاءُ عَلَىٰ بْنُ الْحُسَيْنِ وَ
مُحَمَّدُ بْنُ عَلَىٰ الْبَاقِرُ وَجَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ [الصادِقُ]، وَالْأَرْبَعَاءُ
مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ وَعَلَىٰ بْنُ مُوسَى وَمُحَمَّدُ بْنُ عَلَىٰ وَأَنَا،
وَالْخَمِيسُ ابْنِ الْحَسَنِ، وَالْجُمُعَةُ ابْنُ ابْنِي وَإِلَيْهِ تَجْتَمِعُ

عِصَابَةُ الْحَقِّ، وَ هُوَ الَّذِي يَمْلأُهَا قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ
جَوْرًا وَ ظُلْمًا، فَهَذَا مَغْنِيُّ الْأَيَّامِ وَ لَا تُعَادُ وُهُمْ فِي الدُّنْيَا
فَيُعَادُوْكُمْ فِي الْآخِرَةِ، ثُمَّ قَالَ طَبَّاطَةً: وَدَعْ وَ اخْرُجْ فَلَا آمِنُ
عَلَيْكَ».

حدیث سی و دوم - در کتاب کمال‌الذین از قول صقر بن دلف از امام هادی علیه السلام نقل شده است که فرمودند: ... مقصود از ایام ما هستیم و به واسطه ماست که آسمان و زمین برپاست، شنبه نام رسول خدادست، و یکشنبه نام امیرالمؤمنین، و دوشنبه نام امام حسن و امام حسین، و سه شنبه نام امام سجاد و امام باقر و امام صادق، و چهارشنبه نام امام کاظم و امام رضا و امام جواد و من است، و پنجشنبه نام فرزندم حسن، و جمعه نام فرزند فرزندم که حق خواهان به گرد او آیند و او کسی است که زمین را پر از عدل و داد نماید همچنان که پر از ظلم و جور شده باشد، این معنای «ایام» است و در دنیا با آن‌ها دشمنی نکنید که آن‌ها در آخرت دشمن شما خواهند بود، سپس فرمود: وداع کن و برو که بر تو ایمن نیستم.

حدیث ۳۳ - حَدَّثَنَا أَخْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمَدَانِيِّ - علیه السلام
- قال: حَدَّثَنَا عَلَىٰ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي
أَخْمَدَ مُحَمَّدَ بْنِ زِيَادٍ الْأَزْدِيِّ «قال: سَأَلَتْ سَيِّدَى مُوسَى بْنَ
جَعْفَرٍ علیه السلام عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: «وَ أَشَبَّعَ عَلَيْكُمْ نِعَمَهُ

ظاهره و باطننه»، فَقَالَ عَلِيٌّ: النَّعْمَةُ الظَّاهِرَةُ الْإِمَامُ الظَّاهِرُ، وَالبَاطِنَةُ الْإِمَامُ الغَايِبُ، فَقُلْتُ لَهُ: وَيَكُونُ فِي الْأَئِمَّةِ مَنْ يَغِيبُ؟ قَالَ: نَعَمْ يَغِيبُ عَنْ أَبْصَارِ النَّاسِ شَخْصُهُ، وَلَا يَغِيبُ عَنْ قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ ذِكْرُهُ، وَهُوَ الثَّانِي عَشَرَ مِنْهُ، يُسَهِّلُ اللَّهُ لَهُ كُلَّ عَسِيرٍ، وَيُذَلِّلُ لَهُ كُلَّ صَعْبٍ، وَيُظْهِرُ لَهُ كُنُوزَ الْأَرْضِ، وَيُقَرِّبُ لَهُ كُلَّ بَعِيدٍ، وَيُبَرِّيهُ كُلَّ جَبَارٍ عَنِيدٍ، وَيُهَلِّكُ عَلَى يَدِهِ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ، ذَلِكَ ابْنُ سَيِّدِ الْإِمَامِ الَّذِي تُخْفَى عَلَى النَّاسِ وِلَادَتُهُ، وَلَا يَحْلُّ لَهُمْ تَسْمِيَّتُهُ حَتَّى يُظْهِرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَيَمْلأَ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ حَسْرًا وَظُلْمًا».

حدیث سی و سوم - در کتاب کمال الدین آمده است که، محمدبن زیاد ازدی گوید: از سرور خود موسی بن جعفر علیهم السلام از تفسیر این کلام الهی پرسیدم: «وَ أَشْبَعَ عَلَيْكُمْ نِعْمَةً ظَاهِرَةً وَ باطنَةً»، فرمود نعمت ظاهره امام ظاهر است و نعمت باطنیه امام غایب است، گفتم: آیا در میان ائمه کسی هست که غایب شود؟ فرمود: آری شخص او از دیدگان مردم غایب می شود اما یاد او از قلوب مؤمنان غایب نمی شود و او دوازدهمین ما امامان است، خداوند برای او هر امر سختی را آسان و هر امر دشواری را هموار سازد و گنجهای زمین را برایش آشکار کند و هر بعیدی را برای وی قریب سازد و توسط وی تمامی جباران عنود را نابود کند و هر شیطان متمردی را به دست وی هلاک

سازد، او فرزند سرور کنیزان است کسی که ولادتش بر مردمان پوشیده و ذکر نامش بر آن‌ها روا نیست تا آن‌گاه که خدای عالی او را ظاهر ساخته و زمین را پر از عدل و داد نماید همان گونه که پر از ظلم و جور شده باشد.

حدیث ۳۴ - حَدَّثَنَا عَبْدُ الْوَاحِدِ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنُ عَبْدِوَسِ النَّيْسَابُورِيُّ الْعَطَّارُ - تَرَجمَهُ - قال: حَدَّثَنَا عَلَىٰ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ قُتَيْبَةَ النَّيْسَابُورِيِّ، عَنْ حَمْدَانَ بْنِ سُلَيْمَانَ قَالَ: حَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ جَعْفَرٍ الْهَمَدَانِيِّ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْفَضْلِ الْهَاشِمِيِّ، عَنْ هِشَامِ بْنِ سَالِمٍ، عَنِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّه عَلَيْهِ السَّلَامُ «قال: قالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: الْقَائِمُ مِنْ وُلْدِي أَسْمُهُ أَسْمِي، وَ كُنْيَتُهُ كُنْيَتِي، وَ شَمَائِلُهُ شَمَائِلِي، وَ شَيْئُهُ شَيْئِي، يُقْيِيمُ النَّاسَ عَلَىٰ مِلْتَيْ وَ شَرِيعَتِي، وَ يَدْعُو هُمْ إِلَيْ كِتَابِ رَبِّيْ عَزَّ وَ جَلَّ، مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَ مَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَانِي، وَ مَنْ أَنْكَرَهُ فِي غَيْبِتِهِ فَقَدْ أَنْكَرَنِي، وَ مَنْ كَذَّبَهُ فَقَدْ كَذَّبَنِي، وَ مَنْ صَدَّقَهُ فَقَدْ صَدَّقَنِي، إِلَى اللَّهِ أَشْكُو الْمُكَذَّبِينَ لِي فِي أَمْرِهِ، وَ الْجَاهِدِينَ لِقَوْلِي فِي شَأْنِهِ، وَ الْمُضْلِلِينَ لَا مَتَّى عَنْ طَرِيقَتِهِ؛ وَ سَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ.

حدیث سی و چهارم - در کتاب کمال‌الذین از هشام بن سالم از امام صادق ع و او از پدرش و او از جدش و او از رسول

خدای^{عزیز} روایت کند که فرمود: قائم از فرزندان من است نامش نام من و کنیه‌اش کنیه من است، شمایل او شمایل من و روش او روش من است و مردم را بر آین و دینم بدارد و آن‌ها را به کتاب پروردگارم فرا خواند، کسی که او را اطاعت کند مرا اطاعت کرده است و کسی که او را نافرمانی کند مرا نافرمانی کرده است و کسی که او را در دوران غیبتش انکار نماید مرا انکار نموده است و کسی که او را تکذیب کند مرا تکذیب کرده است و کسی که او را تصدیق نماید مرا تصدیق نموده است، از کسانی که گفتار مرا درباره او انکار و تکذیب می‌کنند و از کسانی از امته که مردم را از طریقه او گمراه می‌سازند به خداوند شکایت می‌برم «وَ سَيَغْلِمُ أَئِي مُنْقَلِبٍ يَنْقَلِبُونَ.»

حدیث ۳۵ - مِنْ تُوقِّعُ صاحب الزَّمَانِ عَلَيْهِ لِإِسْحَاقَ بْنَ يَعْقُوبَ ...

وَ أَمَا وَجْهُ الْأَنْتِفَاعِ بِي فِي غَيْبَتِي فَكَالاَنْتِفَاعِ بِالشَّمْسِ إِذَا غَيَّبَهَا عَنِ الْأَبْصَارِ السَّحَابُ، وَإِنِّي لِأَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ كَمَا أَنَّ النُّجُومَ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ، فَأَغْلِقُوا بَابَ السُّؤَالِ عَمَّا لَا يَعْنِيكُمْ، وَ لَا تَكْلِفُوا عِلْمَ مَا قَدْ كُفِيتُمْ، وَ أَكْثِرُوا الدُّعَاءِ بِسُجْنِ الْفَرَجِ، فَإِنَّ ذَلِكَ فَرَجُوكُمْ، وَ السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا إِسْحَاقَ بْنَ يَعْقُوبَ وَ عَلَى مَنِ التَّبِيعَ الْهُدَىِ»

حدیث سی و پنجم - در کتاب کمال الدین نقل شده است که،

امام مهدی علیه السلام ضمن توقیعی به اسحاق بن یعقوب فرمودند:
 ... و اما وجه انتفاع از من در غیبتم، آن مانند انتفاع از خورشید
 است چون ابر آن را از دیدگان نهان سازد و من امان اهل
 زمینم همچنان که ستارگان، امان اهل آسمان‌ها هستند و از
 اموری که سودی برایتان ندارد پرسش نکنید و خود را در
 آموختن آنچه از شما نخواسته‌اند به زحمت نیافرکنید و برای
 تعجیل فرج بسیار دعا کنید که همان فرج شماست و ای
 اسحاق بن یعقوب! درود بر تو و بر پیروان هدایت باد.

حدیث ۳۶ - نهی از تسمیه قائم (ع)

حدَّثَنَا أَبِي هُرَيْثَةَ قَالَ: حَدَّثَنِي سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ
 يَزِيدَ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ عَلَىِّ بْنِ رِئَابٍ، عَنْ أَبِي
 عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ «قَالَ: صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ رَجُلٌ لَا يُسَمِّيهِ بِاسْمِهِ
 إِلَّا كَافِرٌ».

۲ - حدَّثَنَا أَبِي؛ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
 قَالَا: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ مَالِكٍ،
 عَنْ عَلَىِّ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الرَّئَيْانِ بْنِ الصَّلْتِ «قَالَ:
 سُئِلَ الرَّضَا عليه السلام عَنِ القَائِمِ عليه السلام، فَقَالَ: لَا يُسْرِي جِسْمُهُ، وَ
 لَا يُسَمِّي بِاسْمِهِ».

۳ - حدَّثَنَا أَبِي؛ وَ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا -
 قَالَا: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ مَحَمَّدِ بْنِ عِيسَى بْنِ عُبَيْدٍ،

عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ أَبَانَ، عَنْ عَمْرُوبْنِ شِمْرٍ، عَنْ جَابِرِبْنِ يَزِيدَ
الجُعْفَى «قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا جَعْفَرَطَّيْلَةً يَقُولُ: سَأَلَ عُمَرَ
أَمِيرَالْمُؤْمِنِينَ طَّيْلَةً عَنِ الْمَهْدَىٰ: فَقَالَ: يَا ابْنَ أَبِى طَالِبٍ
أَخْبِرْنِى عَنِ الْمَهْدَىٰ مَا اسْمُهُ؟ قَالَ: أَمَا اسْمُهُ فَلَا إِنَّ حَبِيبِى
وَخَلِيلِى عَهِدَ إِلَيَّ أَنْ لَا أَحَدُثَ بِاسْمِهِ حَتَّىٰ يَبْعَثَهُ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ وَهُوَ مِمَّا اسْتَوَدَعَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ رَسُولُهُ فِي عِلْمِهِ».

٤ - حَدَّثَنَا أَبِى طَّيْلَةَ قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُبْنُ عَبْدِاللَّهِ، عَنْ مُحَمَّدِ
بْنِ أَحْمَدَ الْعَلَوَىٰ، عَنْ أَبِى هَاشِمِ الْجَعْفَرِيِّ «قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا
الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيَّ طَّيْلَةً يَقُولُ: الْخَلْفُ مِنْ بَعْدِي الْحَسَنُ ابْنِي
فَكَيْفَ لَكُمْ بِالْخَلْفِ مِنْ بَعْدِ الْخَلْفِ؟ قُلْتُ: وَلِمَ جَعَلْنِى اللَّهُ
فِدَاكُ؟ قَالَ: لِأَنَّكُمْ لَا تَرَوْنَ شَخْصَهُ وَلَا يَحْلُّ لَكُمْ ذِكْرُهُ
بِاسْمِهِ، قُلْتُ: فَكَيْفَ تَذَكُّرُهُ؟ فَقَالَ: قُولُوا: الْحُجَّةُ مِنْ آلِ
مُحَمَّدٍ صَلَواتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَامُهُ».

حدیث سی و ششم - در کتاب کمال الذین در باب نهی از
تسمیه قائم(ع) آمده است که:

- ۱ - علی بن رثاب از امام صادق طیلہ روایت کند که فرمود:
صاحب این امر مردی است که جز کافر نام او را نبرد.
- ۲ - ریان بن حصلت گوید: از امام رضائیلہ از قائم طیلہ پرسیدند،
فرمود: پیکرش دیده نمی گردد و نامش برده نمی شود.
- ۳ - جابر بن یزید گوید: از امام باقر طیلہ شنیدم که می فرمود:
عمر از امیرالمؤمنین طیلہ درباره مهدی پرسش کرد و گفت: ای

فرزند ابوطالب مرا از مهدی خبر ده و بگو نام او چیست؟
فرمود: اما اسمش را نمی‌گوییم، زیرا حبیب و خلیل من سفارش
کرده است که نام او را بازگو نکنم تا خدای تعالیٰ او را مبعوث
کند و آن از چیزهایی است که خدای تعالیٰ نزد رسولش به
ودیعه نهاده است.

۴ - ابوهاشم جعفری گوید: از امام هادی علیه السلام شنیدم که
می‌فرمود: جانشین پس از من فرزندم حسن است و با جانشین
او چگونه‌اید؟ گفتم: فدای شما شوم! برای چه؟ فرمود: زیرا
شخص او را نمی‌بینید و یاد کردنش به نام روا نبود. گفتم: پس
چگونه او را یاد کنیم؟ فرمود: بگوئید: الحجۃ من آل محمد
سلام و درود خدا بر او باد.

حدیث ۳۷ - حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنُ جَعْفَرٍ الْهَمَدَانِيُّ -
قال: حَدَّثَنَا عَلَىٰ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ صَالِحِ
بْنِ السَّنْدِيِّ، عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ «قال: دَخَلْتُ عَلَىٰ
مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عليه السلام فَقُلْتَ لَهُ: يَا ابْنَ رَسُولِ اللَّهِ أَنْتَ الْقَائِمُ
بِالْحَقِّ؟ فَقَالَ: أَنَا الْقَائِمُ بِالْحَقِّ وَ لَكِنَّ الْقَائِمَ الَّذِي يُطَهِّرُ
الْأَرْضَ مِنْ أَعْدَاءِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ يَمْلأُهَا عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ
جَوْرًا وَ ظُلْمًا هُوَ الْخَامِسُ مِنْ وُلْدِي، لَهُ غَيْبَةٌ يَطُولُ أَمْدُهَا
خَوْفًا عَلَىٰ نَفْسِهِ، يَرْتَدُ فِيهَا أَقْوَامٌ وَ يَثْبُتُ فِيهَا آخَرُونَ».

حدیث سی و هفتم - در کتاب کمال الدین نقل شده است که،

یونس بن عبدالرحمٰن گوید: نزد موسی بن جعفر(ع) وارد شدم و گفتم: ای فرزند رسول خدا! آیا شما قائم به حق هستید؟ فرمود: من قائم به حق هستم ولیکن قائمی که زمین را از دشمنان خدا پاک سازد، و آن را از عدل و داد آکنده سازد و همچنان که پر از ظلم و جور شده باشد او پنجمین از فرزندان من است و او را غیبی طولانی است زیرا بر نفس خود می‌هراسد و اقوامی در آن غیبت مرتد شده و اقوامی دیگر در آن ثابت قدم خواهند بود.

حدیث ۳۸ - حَدَّثَنَا أَبُى - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالَ: حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرِ الْحِمَيرِيِّ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ هِلَالٍ الْعَبْرَتَائِيِّ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مَحْبُوبٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلَى بْنِ مُوسَى الرِّضا عَلَيْهِ السَّلَامُ «قَالَ: قَالَ لِي: لَا يَدْرِي مِنْ فِتْنَةٍ صَمَاءٌ يَسْقُطُ فِيهَا كُلُّ بِطَانَةٍ وَ وَلِيجَةٍ وَ ذِلِكَ عِنْدَ قِدْمَانِ الشِّيَعَةِ الثَّالِثَ مِنْ وُلْدَى، يَئِكِي عَلَيْهِ أَهْلُ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ الْأَرْضِ وَ كُلُّ حَرَّى وَ حَرَّانَ، وَ كُلُّ حَرَزِينَ وَ لَهْفَانٍ».

حدیث سی و هشتم - حسن بن محبوب گوید: امام رضا علیه السلام به من فرمود: به ناچار فتنه‌ای سخت و هولناک خواهد بود که در آن هر صمیمیت و دوستی ساقط گردد و آن هنگامی است که شیعه سومین از فرزندان مرا از دست بدهد و اهل آسمان و زمین و هر دلسوزخته و اندوهناکی بر روی بگرید (مقصود وفات

امام حسن عسکری رض است).

حَدَّثَنَا أَخْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ يَحْيَى الْعَطَّارُ - ثَبَّابُهُ
- قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ أَخْمَدَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ
مِهْرَانَ^١، عَنْ خَالِهِ أَخْمَدِ بْنِ زَكَرِيَا «قَالَ: قَالَ لَى الرَّضَا عَلَى
بْنِ مُوسَى رض: أَيْنَ مَنْزِلُكَ بِبَغْدَادِ؟ قُلْتُ: الْكَرْخُ، قَالَ: أَمَا
إِنَّهُ أَشَلَّ مَوْضِعٍ وَ لَا بُدَّ مِنْ فِتْنَةٍ صَمَاءٌ صَيْلَمٌ، تَسْقُطُ فِيهَا
كُلُّ وَلِيْجَةٍ وَ بِطَانَةٍ، وَ ذَلِكَ عِنْدَ فِقدَانِ الشِّيعَةِ الثَّالِثَ مِنْ
وُلْدِي».

حدیث سی و نهم - احمد بن زکریا گوید: امام رضا رض به من فرمود: منزل تو در کجا بگای بغداد است؟ گفتم: در محله کرخ، فرمود: بدان، که آن جا سالمترین مکان است و ناچار فتنه‌ای سخت و هولناک خواهد شد و در آن هر دوستی و صمیمیتی ساقط خواهد شد و آن وقتی است که جمعیت شیعه سومین از فرزندانم را از دست بدھند.

حَدَّثَنَا ٤٥ - عَنْ مُسْتَدِرِكِ الْوَسَائِلِ، مُكَايِبَةُ الْإِمَامِ
الْحَسَنِ الْعَسْكَرِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ تَسْوِيقُهُ الشَّرِيفِ إِلَى
الشَّيْخِ الْجَلِيلِ أَبِي الْحَسَنِ عَلَى بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُوسَى بْنِ

۱. فی بعض النسخ بعد خباء القدس: «یحزن لموتہ اهل الارض و الشہداء».
 و کتابه تصحیف و اتصحیح ما فی المتن كما فی الغيبة للعمانی، ص ۱۱۰.

بِابِوِيْهِ الْقُبْرِيِّ رَحْمَةُ اللهُ وَ هَذَا لَفْظُهُ وَ صُورَتُهُ عَلَى مَا رَأَاهُ
 الشَّيْخُ الطَّبَرِيُّ فِي الْإِحْتِجاجِ: بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَ الْغَاِقَبَةُ لِلْمُوَحِّدِينَ وَ النَّازُ
 لِلْمُلِّحِدِينَ وَ لَا عُذْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
 أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ وَ الصَّلَاةُ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ مُحَمَّدٌ وَ عِسْرَتِهِ
 الطَّاهِرِينَ أَمَّا بَعْدُ أُوصِيكَ يَا شَيْخِي وَ مُعْتَمِدِي وَ فَقِيهِي أَبَا
 الْحَسَنِ عَلَى بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ بِابِوِيِّهِ الْقُبْرِيِّ وَ فَقِيكَ اللهُ
 لِمَرْضَاتِهِ وَ جَعَلَ مِنْ وُلْدِكَ أَوْلَادًا صَالِحِينَ بِرَحْمَتِهِ بِتَقْوَى
 اللهِ وَ أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ إِيتَاءَ الزَّكُوَةِ فَإِنَّهُ لَا تُقْبِلُ الصَّلَاةُ مِنْ
 مَانِعِي الزَّكُوَةِ، وَ أُوصِيكَ بِسَمْغَفَرَةِ الذَّنْبِ وَ كَاظِمِ الغَيْظِ
 وَ صِلَةِ الرَّحِيمِ، وَ مُؤَاسَةِ الْأَخْوَانِ وَ السَّعْيِ فِي حَوَائِجِهِمْ فِي
 الْعُسْرِ وَ الْيُسْرِ، وَ الْحِلْمِ عِنْدَ الْجَهْلِ، وَ تَقْيِهِ فِي الدِّينِ، وَ
 الشَّبُّثِ فِي الْأُمُورِ، وَ التَّعَهُّدِ لِلْقُرْآنِ، وَ حُسْنِ الْخُلُقِ وَ الْأَمْرِ
 بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهَايَ عنِ الْمُنْكَرِ قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ (لَا خَيْرَ فِي
 كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ
 بَيْنَ النَّاسِ) وَ اجْتِنَابِ الْفَوَاحِشِ كُلُّهَا وَ عَلَيْكَ بِصَلَاةِ اللَّيلِ
 فَإِنَّ النَّبِيَّ أَوْضَى عَلَيْتَأْ فَقَالَ: يَا عَلَيَّ بِصَلَاةِ اللَّيلِ، عَلَيْكَ
 بِصَلَاةِ اللَّيلِ عَلَيْكَ بِصَلَاةِ اللَّيلِ وَ مَنْ أَسْتَخَفَ بِصَلَاةِ
 اللَّيلِ فَلَيْسَ مِنْهُ، فَاعْمَلْ بِوَصِيَّتِي وَ امْرُ جَمِيعِ شَيْعَتِي بِمَا
 أَمْرَتُكَ بِهِ حَتَّى يَعْمَلُوا عَلَيْهِ، وَ عَلَيْكَ بِالصَّبْرِ وَ انتِظَارِ
 الْفَرَجِ، فَإِنَّ النَّبِيَّ ﷺ قَالَ: أَفْضَلُ أَعْمَالِ أَمَّتِي إِنْتِظَارُ

الْفَرَجِ وَ لَا تَرَالُ شَيْعَتُنَا فِي حُزْنٍ حَتَّى يَظْهَرَ وُلْدُ الَّذِي بُشِّرَ
بِهِ النَّبِيُّ ﷺ حَيْثُ قَالَ إِنَّهُ يَمْلأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا
مُلِئَتْ ظُلْمًا وَ جَوْرًا فَاصِرٌ يَا شَيْخِي وَ مُعْتَمِدٌ أَبَا الْحَسَنِ،
وَ أَمْرٌ جَمِيعٌ شَيْعَتِي بِالصَّبَرِ فَإِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ
وَ الْغَاِقَةُ لِلْمُتَّقِينَ، وَ السَّلَامُ عَلَيْكَ وَ عَلَى جَمِيعِ شَيْعَتِنَا وَ
رَحْمَةُ اللَّهِ وَ بَرَكَاتُهُ وَ حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعْمَ الْوَكِيلُ نِعْمَ الْمَوْلَى وَ
نِعْمَ النَّصِيرُ، إِنْتَهَى.

حدیث چهلم - در کتاب مستدرک الوسائل به نقل از کتاب احتجاج نامه امام حسن عسکری(ع) و توقيع شریف آن حضرت به ابن بابویه قمی به شرح زیر آمده است که: به نام خداوند بخشندۀ مهربان، حمد و سپاس برای خدای پرورش دهنده عالمیان و عاقبت از آن موخدان و آتش برای کافران است، و دشمنی نیست مگر بر ستمکاران، و نیست خدائی به جز الله که بهترین آفرینندگان است و درود بر بهترین آفریده‌ها و اهل بیت طاهرین اوست، اما بعد؛ وصیت می‌کنم ترا ای شیخ و معتمد و فقیه ما بالحسن علی بن حسین بابویه قمی موفق بدارد خداوند تو را در راه رضایتش و قرار دهد از اولاد تو ذریة صالح به رحمت حق و به پاکی و پرهیز از خداوند و بر پا داشتن نماز و پرداخت زکات، همانا قبول نشود نماز از کسانی که زکات ندهند، و وصیت می‌کنم تو را به پرهیز از گناه و فرو بردن خشم و صلة رحم و هم یاری برادران و کوشش به حوايج آنان در گرفتاري و راحتی و حلم با

۹۶ ■ صفات و خصال امام مهدی (عج)

جاهلان و اجتهاد در دین و ثبوت در امور و تعهد به قرآن و نیکویی اخلاق و امر به معروف و نهی از منکر که خداوند فرمود: (خیری نیست در بسیاری از سخنان پنهانی مگر آن که امر به صدقه یا امر به معروف و یا اصلاح بین مردم باشد) و اجتناب از تمام فواحش و بر تو باد به نماز شب، که پیامبر وصیت نموده به علی (ع) و فرموده یا علی بر تو باد نماز شب، بر تو باد نماز شب، بر تو باد نماز شب، و کسی که سبک شمارد نماز شب را از ما نیست، پس عمل نما به وصیت من و امر نما به جمیع شیعیان ما به آنچه به تو امر نمودم تا این که عمل کننده باشی بر آن، و بر تو باد به صبر و انتظار فرج، هر آینه پیامبر(ص) فرمود: بهترین عمل‌های امت من انتظار فرج است و همیشه حزن و اندوه قرین شیعیان ماست تا این که ظاهر شود پسرمن. آن کسی که بشرط داد پیامبر(ص) به او آن‌جا که فرمود پر کند زمین را از عدل و داد همان‌گونه که پرشده باشد از ظلم و جور، پس صابر باش ای شیخ و معتمد ما ابوالحسن، و امر نما جمیع شیعیان مرا به صبر هر آینه زمین برای خداوند است که هر که را بخواهد وارث آن قرار می‌دهد و عاقبت برای پرهیزکاران است و سلام و رحمت و برکات خداوند بر تو و بر جمیع شیعیان ما باد. کفایت کند خدای تعالی ما را که او بهترین وکیل و بهترین مولا و بهترین یاری کننده است.